

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I, Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28-10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. DR. VARNAY ELEMÉR

Mai Pál-uccai fiúk

Néha vissza szeretne pillantani az ember az múlt időknek: az ifjúságnak tájaira. A fiatal nemzedék szeretetében benne van az elmúlt idők vágya, az elérhetetlen megkívánása. Szentünk sokszor visszapillantani a régi diákokra, ahol valaha a magunk kultúrájának esérére szórakoztunk. Mit csinálnak most a szobákban, mi az, ami a Ma fiatal nemzedékét érdekli? Erre a kérdésre a határon túlról a választ kaptunk egy szűkszavú hír alakjában. Az új nemzedék valamit csinál, amit mi ismertünk. A hír szerint egy hattagú diákkörösséget lepleztek le, amely petárdákat, bombákat készített. Ki ellen? Fűti-e őket a szenvedés vagy valamely politikai eszme tévútjára vezette? Nem. A rövid hír erre is megfelelő választ ad. A körösség egy-egy sarokról a riadalmat. Az ideges és bolondos felnőttek kiadós, esetleg véresen szaladnak széjjel, nem ültenek csuklójuk be az összetört táblájú asztalokhoz. Pánik, remélt lesz és hat diák — köztük egy kilenc esztendő, — önelégült nevelő fogja a hatást fogadni: a diákszoba sokas munkájának gyümölcsét.

Molnár Ferenc romantikus diáképoszára gondolunk, mert az napfényre hozta a diákok árthatlan, érzelmes világát, a hősködését a gyermekszív melegét sugározta felénk. A mai Pál-uccai fiúk? Azt a három évtizeddel későbbi diáképoszát? Azt a véres hősmondát, amelynek hőse az uccasarkon robbanó bomba. Ki írja meg gyorsan, hogy mivel lettek a Pál-uccai fiúk, akiknek agyát teletölték a bombavető, a sötét bujkáló dicsőségével és a rémtetős gyönyörűséggel? Nem mind ilyenek. Nem minden ifjú barátaink terhére az általánosítás terjedne, vannak ma is iskolásfiúk, rendezettek és egyetlen eset bevilágít a gyermekszívük lelkületébe. Fényt áraszt arra a borzas állapotról, hogy a mai ifjúság egyrésze az ismeri az élet értékét és főleg nem ismeri a diákok lelki és testi biztonságának szentségét.

Aki ma kilenc, vagy akár tizenöt éves, az már kezdett az életéről tudomást venni, amikor a múlt század nagy jelszavai már alig voltak használhatóak, a gyakorlatban kompromittálva látták lenni. Ki tanította volna meg őket az élet lét szentségére, a felelősségre, a felelősségre, a testének és lelkének tiszteltetésére, az emberiségért és az egyenlőségért? A szabadság helyett az uralomvágy lett az eszméjük, a szellemi élet helyett a nyers erő. Egyszóval ez a petárdavető társaság felnőtt egy idealizmus nélküli világban, ahol a sajtó, a tanító, a társadalom, de még a lelkész is hallgatott mindarról, ami a maga felől és néma maradt azoknak a gondolatoknak hírdetésekor, amelyekért egy évszázad át hullott az emberek vére. A múlt század eszméit legfeljebb csak féltett könyvek ismerték meg az ifjúság, ha ugyan meg volt nekik a készség erre és arra, hogy a valóság gondolatokat elnyomja az olvasott betű erejével.

De ha nem adatott számára ez a véletlen, az új letűnt idők filozófusaival, társadalomtudósokkal és széphistóriáival találkozik, akkor az, amit a világból lát, elég lehet arra, hogy a bombakészítés tudományára adhassa a fejét. Persze ezek kivételek, de lehetőségek. A szabadság szabályt is jelent. A lehetőség pedig azt a szörnyűséget jelenti, hogy 9-15 éves gyermekek ilyenekkel foglalkozzanak. Azt a másik borzas képet, hogy ezeknek a fiataloknak annyi önképességük ne legyen, hogy a riasztgatás, a diákok örömeért életüket legyenek képesek kockáztatni.

Ezek már nem is azok, akiket lelkiismeretünk politikai kalandorok sajtó céljaira használhat fel, mert ezek önmagukért, annak a szív-

Vasárnap reggel megakadályozták a danzigi lengyel vámosok működését

Ultimátumszerű jegyzéket küldött a szenátusnak a lengyel főbiztos

Elsősorban tengerészeti kérdéseket tárgyalnak Moszkvában

Srtangot újabb megbízatás végett hívták haza

Danzigból jelentik: Megbízható helyről szerzett értesülés szerint Kodacky danzigi lengyel főbiztos szombaton reggel előbb telefonon, majd írásban arról értesítette a danzigi kormányt, hogy a szabadváros vámhivatalának közegei augusztus 6-án reggel 7 órakor megakadályozták a lengyel vámellenőrök működését. Hivatalos danzigi körökben felháborodással fogadták ezt a hírt és arra hívatkoznak, hogy a főbiztos nem talált kellő formát a hír közlésére, amiről különben a danzigi kormány semmiféle tudomása sincs. Hivatalos megállapítás szerint annál kevésbé lehet hiteles adni a főbiztos jelentésének, miután az nagyon megbízhatatlan hírforrásból származik.

A főbiztos írásos bejelentésének ultimátum jellege volt,

amely szokatlan a diplomácia történetében és ezenkívül megtorló intézkedésekkel fenyegetőzött, ami annál kevésbé volt jogosult, mert a jegyzék nem támasztotta alá kellő bizonyítékkal a hír valóságát, de ettől eltekintve, a jegyzék hanghordozása szokatlanul durva volt.

A danzigi kormány ezért azt hiszi, hogy nem veszi tudomású a jegyzék határidős beállítását, már csak azért sem, mert az fenyegetést tartalmaz. Danzigi körökben Kodacky legújabb jegyzékében propagandát látnak, amelynek az a célja, hogy pánikot idézzon elő.

A danzigi szenátus tagadja, hogy a lengyel vámhivatalnokok akadályozására utasítást adott volna

Danzigból jelentik: A danzigi szenátus sajtószolgálatára közli: A danzigi kormány hétfőn átnyújtotta Lengyelország diplomáciai megbízottjának azt a választ, amelyet a lengyel kormány a Danzigban állomásozó lengyel vám-tisztviselők működése ügyében küldött a szenátusnak.

A jegyzékre vonatkozólag a Havas távirati iroda lengyel hírforrás alapján a következőket közli: A válaszjegyzékben közölték a lengyel kormánnyal, hogy sem a szenátus, sem a danzigi vámigazgatóság nem adott ki olyan értelmű utasításokat, amelyek akadályoznák a lengyel vám-tisztviselőket hivatásuk gyakorlásában.

A szenátus válaszigjegyzéke rámutat arra, hogy Lengyelország ellenőrizhetetlen rém hírek alapján szerkesztette meg a danzigi szenátushoz küldött jegyzékét, amely hírből azonban semmi sem igaz. A szenátus egyben tiltakozik a lengyel jegyzék hangneme ellen.

Lipinsky lengyel vámfelügyelőt, akit négy héttel ezelőtt Hitler és Göbbels személye ellen irányuló sértés miatt letartóztattak, hétfőn másfél évi börtönbüntetésre ítélték. A vámfőnököt annakidején kémkedéssel vádolták és azt is terhére rótták, hogy két rohamosztást akart elraboltatni.

Pénteken kezdődnek a moszkvai katonai tárgyalások

Londonból jelentik: A Times diplomáciai szerkesztője azt írja, hogy ha minden tervszerűen történik, a francia és angol katonai missziók csütörtökön vagy pénteken érkeznek Moszkvába. A két katonai kiállítás meg fogja kísérelni, hogy meggyorsítsa a politikai egyezmény létrejöttét. Londonban újabb táviratot szerkesztettek Moszkva számára abban a reményben, hogy Seeds angol nagykövetség végül is sikerüljön fog a „közvetett támadás”-ra vonat-

kozó meghatározást megtalálni és ez a három érdekelt hatalmat ki fogja elégíteni.

A MOSZKVAI TÁRGYALÁSOK ANYAGA

Párisból jelentik: Az Excelsior vasárnapi száma részleteket közöl a moszkvai katonai tárgyalások anyagáról. A lap szerint három kérdés-komplexum kerül megvitatásra:

1. A Szovjetunió esetleges segélynyújtása Lengyelországnak, Romániának és Görögországnak, azon kötelezettség vállalása ellenében, amit

ságnak a betöltéséről találnak örömet a bombákban, amelyet a család és társadalom lelkiükben úrként hagyott. A felnőttek a maguk életfelfogásával nehezen illeszkednek bele a kor ritmusába. Elvesztik önmaguk alól a talajt és ki-ejtik kezükből azt a kormányrudat is, amellyel a jövő nemzedéket irányíthatnák. Emitt meg-hasonlás, amott lelki üresség. Ha a családi nevelés be akarja a gyermek lelkében tátongó irt-

tölteni, még akkor is nagy ellentét marad a legifjabb nemzedék szellemiségében: az otthon erkölcsének és az ucca moráljának ellenmondása.

Ezzel az ellenmondással nem tud a fiatal fejlődő lélek megbirkózni. Ezért van az, hogy amit rejtgetett, ami a kincse, nem a Pál-uccai fiúk nyúlós, újjak között gyúrható gittje, hanem a robbanó, a káoszba beleszivító ekrazit.

Anglia és Franciaország a Balti államokkal kapcsolatban vállalt.

2. A három nagyhatalom légihaderőjének együttműködését irányító megbeszélések.

3. A demokráta nagyhatalmak hajóhadának együttműködése.

A kérdések megvitatása után a lengyel és román vezérkarok is meghívást kapnak a tárgyalásokra, mert szükségesnek mutatkozik, hogy ezek a vezérkarok is kifejtsek a maguk álláspontját.

A moszkvai angol és francia nagykövetelek hétfőn délelőtt ismét hosszabb megbeszélést folytattak Molotov külügyi népbiztossal és úgy tudják, hogy ezen a tanácskozáson már a vezérkari megbeszéléseket készítették elő. Londonban úgy tudják, hogy a moszkvai vezérkari tanácskozások során a tengerészeti kérdések főtárgya az lesz.

tattak Molotov külügyi népbiztossal és úgy tudják, hogy ezen a tanácskozáson már a vezérkari megbeszéléseket készítették elő. Londonban úgy tudják, hogy a moszkvai vezérkari tanácskozások során a tengerészeti kérdések főtárgya az lesz.

miként tud együttműködni a három szövetséges tengeri haderő a Balti- és a Fekete-tengeren.

Remélik, hogy e tárgyalások során el tudják majd osztalni a közvetett támadásokkal kapcsolatos szovjet-aggódmányokat.

GÖRING SZERINT ANGLIA SZITJA A HÁBORÚT

Dessauból jelentik: Göring miniszterelnök vasárnap meglátogatta a Junkers repülőgépgyárat, majd beszédet intézett a tiszteleterre felelt nyolcezer munkáshoz.

— Ma ugyanazokat a hangokat halljuk csatorna tulsó partjáról — mondotta a miniszterelnök —, mint amelyeket egy évvel ezelő hangzottak a német nép megfélemlítésére. Sősorban Anglia szítja a háborút, hogy megismételje az 1914. évi drámát és hog békét diktálhasson Németországnak.

Roszzabban, mint a versaillesi béke volt. Az csak egy dolog változott meg alapvető módon még pedig az, hogy valamennyiüket az egy olthatatlan lángja hevít, hogy megálljuk helyüket és ezt az egységet semmiféle fenyegetés nem lehet megtörni. Ha azonban azt gondol az angolok, hogy keresztelhetik utjainkat, kor a béke megzavarásáért magukra kell vállalni a felelősséget. Azokat a fenyegetéseket hogy Németország körülzárják és kizárják lehetetlennek tartjuk. Ennek megakadályozásáról maga a német légi haderő gondoskodik nagy gabonakészletünk, amelyet felhalmozott Németországban. Befejezésült csak annyit akar mondani, hogy

nagyon rosszul teszik, ha háborúval fenyegetőznek.

Mi nem akarunk háborút, de a ránk kényrített harcot vállaljuk és biztosítjuk jövő életlehetőségét.

A dzseidai gyarmati kiállításon Epp tábornok, Bajorország helytartója beszédet mondott és többek között ezeket hangsúlyozta:

— A német gyarmatok visszakövetés sulyos probléma és azt nem lehet egyszerűen visszautasítani, amint azt ellenfeleink teszik, a kérdés a német birodalom ujáépítésének ús nagy problémája.

Strang hazatérőben van Moszkvából

Londonból jelentik: Sir William Strang, az angol külügyi hivatal európai osztályának vezetője, aki heteken keresztül Moszkvában tartózkodott és résztvett az angol és francia nagyköveteleknek a szovjetkormány külügyi hivatalában folytatott tanácskozásaiban,

vasárnap búcsútáogatást tett Molotov külügyi népbiztosnál és annak helyettesénél, Potemkinnél,

majd hétfőn elutazott Moszkvából. Hétfőn reggel repülőgépen Rigába érkezett. Majd tovább folytatta útját repülőgépen.

Beavatót helyen úgy tudják, hogy Strang kedden érkezik vissza Londonba. Elutazása nem függ össze a folyamatban levő tárgyalásokkal, hanem azzal kapcsolatos, hogy

új, fontos küldetést akar rábízni Halifax lord külügyminiszter.

A lapok szerint ugyanis Strang a lengyel, német, magyar ügyekben kitűnő szakértő és valószínű, hogy ezekben a kérdésekben kap majd fontos szerepet.

ALHÍREK AUSZTRÁLIA SEMLEGESSÉGÉRŐL

Londonból jelentik: A legutóbbi napokban több németországi lap azt a hírt közölte, hogy háború esetén Ausztrália minden körülmények között semleges marad. Melbournei jelentés szerint erre a hírre való tekintettel Ausztrália miniszterelnöke a lapok tudósítóinak kijelentette, hogy ha Anglia mostani politikája következtében háborúba bonyolódik, úgy

Ausztrália a brit birodalom ügyét saját ügyének tekintené és azonnal Anglia mellé állna.

RYDZ SMIGLY BESZÉDE ALTALANOS MEGELEGEDEST VÁLTOTT KI

Varsóból jelentik: A lengyel közvélemény teljesen Rydz Smigly vasárnapi beszédének hatása alatt áll. Valamennyi varsói lap első oldalon közli a beszéd szövegét és kiemeli, hogy a tábornagy az egész nemzet nevében szövegezte meg mondanivalóját. A Curier Poranny utal arra a lelkes fogadtatásra, amelyben a tábornagy szavait résziesítették és ez kifejezésre juttatja a lengyel nép határozott akaratát, hogy feltétel nélkül a vezér rendelkezésére áll. Hasonló szellemben írnak a többi varsói lapok is.

Párisból jelentik: Rydz Smigly marsall beszédével részletesen foglalkoznak a hétfőn megjelent lapok. A Petit Journal ezeket írja: Az elhangzott beszédből megállapítható, hogy a lengyel nép óriási tömegei vakon biznak a marsallban. Német részről nagy hiba volna abban reménykedni, hogy a lengyel ellenállás gyengülni fog és amiről szó sincs, hogy Lengyelországnak egyedül kell megvédeni magát.

A Figaroban Lucian Romier írt cikket a beszéddel kapcsolatban és megállapítja, hogy a marsall szavai rendkívül határozottak voltak és kitűnik belőlük, hogy minden előkészületet megtettek a háborús veszedelem elhárítására.

A Petit Parisien szerint a tábornagy beszédében leszögezte, hogy Danzig körül még nagy nehézségek várhatók, de Lengyelország nem hátrál meg a fenyegetések elől.

A L'Epoque ezt írja, hogy Hitler kancellár van a sor, hogy válaszoljon. Mi azt kívánjuk — hangsúlyozza a lap —, hogy értse meg Rydz Smigly fenyegetését és hogy Németország ne kockáztassa meg a háború kirobbantását.

A L'Ordreban Pertinax írt vezércikket és ebben megemlékszik arról, hogy az angol és francia közvélemény örömmel hagyta jóvá a Lengyelországgal kötött szövetséget. E két hatalmas ország lakossága most már tudja, hogy március 15-től kezdve

nincsen olyan hatalom, amely megkísérelhetné a támadást, vagy a támadással való fenyegetést. anélkül, hogy ellenállásra találna. Lengyelország danzigi jogainak aláaknázása német részről a lengyel függetlenséget is fenyegeti.

Lengyelország pedig nem Csehszlovákián és nem fogja függetlenségét feláldozni harc nélkül.

A danzigi konfliktus nem gazdasági jelentőségű és nem faji kérdés. Arról van szó, hogy Németországnak tudomásul kell vennie, hogy a demokráta hatalmak nem fogják tűrni az európai hegemoniára való törekvést.

Az angol lapok is meglepődéssel vették tudomásul a marsall szilárd, de mérsékelt hangú beszédét, annál is inkább, mert a múlt héten már veszedelem kirobbanása fenyegetett Danzig miatt, azonban a helyzetet, ha ideiglenesen is, sikerült megmenteni éppen Lengyelország határozott és mérsékelt magatartásával.

A Times azt írja, hogy a helyzet rendkívül komoly és ilyen körülmények között Lengyelországnak fegyelmzett magatartást, hidegvért és határozottságot kell tanúsítania, ami ki is tünt a krakkói ünnepek során.

Angol politikai körökben nagy meglepődéssel tárgyalják, hogy Rydz Smigly marsall krakkói beszéde során nagyfokú mérsékléssel tett tanubizonyosságot. Hangsúlyozzák, hogy a beszéd teljesen mentes volt a kihívástól és a lengyel álláspont teljesen megegyezett a francia és angol állásponttal.

Alagút a Gibrallár-tengerszoros alatt

Ibanez de Ibero terve. — Az útvonal meghatározása. Hogyan dönt majd Franco?

Párisból jelentik: A Spanyolországból érkező különböző hírek között van egy, amely — ámbár nem áll vonatkozásban a pillanatnyi ibériai geopolitikai helyzettel — kivételes érdeklődést keltett Franciaországban is. Nem kevesebbről van szó, mint hogy Franco tábornok komolyan mérlegelné a gibraltári tengerszoros alatti alagút megvalósításának lehetőségét.

SPANYOLORSZÁG AZ ÓRIÁSI PÁLYAUDVAR

Ez a terv régóta vajudik. Az egyik legkitűnőbb spanyol szakember: Ibanez de Ibero már 1908-ban foglalkozott vele; saját költségére több, mint háromezer métert végzett a tengerszorosban és kétfézer földfúrását folytatott le a geológiai legkedvezőbb pontokon.

1918-ban XIII. Alfonz komolyan foglalkozott az alagút létesítésének gondolatával; később Estelle márkai miniszterelnök, majd Lerroux, az ideiglenes spanyol köztársasági kormány külügyminisztere is kijelentette, hogy ez a tengeralti közlekedés végzetlenül fontos lenne kereskedelmi, közgazdasági és hadügyi szempontból. Felesleges bővebben részletezni, milyen előnyt jelentene a hadseregére, ha gyarmati utánpótlásai, emberben és hadianyagban, zavartalanul, rendszeres időközönként érkezhetnének át Afrikából,

anélkül, hogy a gibraltári szorosban elvághatná útukat az esetleges ellenséges beavatkozás.

A franciák szerint ez a nemzetközi alagút békeidőkben nagy előnyökkel járna Nyugat-Európa néve is. A francia, angol, belga gyarmati árúk a tervezett transz-szaharai vasút és a létesítendő alagút segítségével alig pár nap alatt jutnának európai Spanyolországba és innen a többi érdekelt országba. Más szóval: európai Spanyolország egyetlen nagy tranzit-pályaudvarra alakulhatna át. A vámilletékekből és áruárúszabásokból befolyó tetemes haszon nagyban elősegítené a polgárháború által megviselt ország zilált pénzügyeinek rendezését.

NÉGYSZÁZNEGYVEN MÉTERRE A TENGHER SZINE ALATT!

Csak hogy megvalósítható-e ez az elgondolás a technika mai állapotában?

Ibanez de Ibero szerint igen. Ő az alagút pontos irányát illetően két különböző megoldást ajánl. Ezek közül az első minden valószínűség szerint elutasítják honfitársai, minthogy ez Afrikában a tengeri nemzetközi részen, tehát nem spanyol területen felel meg az alagút kezdetét.

A második megoldás már a spanyolok szemében is kielégítő. Eszerint

az alagút hossza 50 kilométer és 300 méter,

ebből 27 kilométer 800 méter a tengerszoros alatt. Európai bejárata Spanyolország délnyugati szélén, Bolonia től 8 kilométernyire északra s lyedne lassanként a föld alá; 25 kilométer után 420 méter mélységben haladna a tengerszoros al Legmélyebb pontja 440 méternyire lenne a víz től. Ettől kezdve az alagút irányja ismét emel vonalat írna le, hogy Spanyol-Marokkó belsejéig Punta Alboassa-nál bukkanjon fel.

Az alagútba két, egyenként hat méter átmérő betonhengert helyeznének el; ezeket oldaljáró és különböző szellőztető készülékekkel látják el hengerekbe lerakott vágányokon haladnának a relvények Európából Afrikába és ellenkező irány. A tervező számításai szerint 4—600 tonna súlyú vonatok az 50 kilométeres utat körülbelül fél óra alatt tehetnek meg.

A tulajdonképpeni alagútfúrás előtt Dél-nyugat-Spanyolország mai, tulszélés (1.67 m.) vastagságú felületét szelvényekkel, vagyis jóval keskenyebbre kellene kicserélni. Ez útbővítést megfelelő a nemzetközi méreteknek és így lehetővé tenné a forgalmat átszállás, illetve áruátakadás nélkül. Másrészt az alagútból kijövet, az európai részén kasztíliai fensíkra és a Gitana-hegységre csak lanyerővel hajtott vonatok kapaszkodhatnak fel túlerős emelkedés miatt.

MEGKÉZDŐDNETEK AZ ELŐZETES TÁRGYALÁSOK

Mindezt tekintetbe véve, Ibanez de Ibero szerint ezer munkással öt-hat év alatt be lehetne jezni a hatalmas feladatot. Költségvetése 335 millió mai pezétát állít be, ami bizony meglehetősen szőnyeg összeg, ha tekintetbe vesszük, milyen nagy szabású vállalkozásról van szó. Az is igaz viszont, hogy Spanyolországban és Afrikában a munkabérek sokkal alacsonyabbak, mint bárhol másutt és a nyelgyanok beszerzése sem okozna túlságos gondot. Ibero terveinek alapján Franco tábornok elárkezik nek látna az időt a bevezető tárgyalások megkezdésére, a francia lapok szerint bizonyára

rövidesen megalakulhatna egy nemzetközi részvénytársaság,

amely a spanyol érdekek figyelembevételével, a spanyolok által felállított kikötések mellett előteremtene a szükséges tőkét.

Ime tehát, rövid időn belül már a második tengerszoros-alatti alagút terve merül fel a világszerte. La Manche után Gibraltár. Szakemberek szerint mindkettőnek megvalósítása csak a nemzetközi politikai helyzettől függ.

Táviratok Calinescu Armand miniszterelnökhöz

ucurestiből jelentik: Calinescu Armand miniszterelnök legutóbb a következő táviratokat kapta: lolirott Szeben város polgármestere, a város érkező film és kulturális karaván megérkezése alkalmából a lakosság nevében legmélyebb köszönetet fejezem ki, őszinte csodálatomról és megköszönéséről biztosítva Excellenciádat. Pop Sebe polgármester.

loesti város vezetősége a mai napon két millió dományozott a hadsereg felszerelésének céljára. Kérjük Excellenciádat, kegyeskedjék elfogadnia a táviratunkat, mely szimbolikus jelentőségű az ország véderője iránti végtelen szeretetünknek. Dr. Botez polgármester.

Az arges megyei Musatesti község elemi iskoláigazgatója a következő szövegű táviratot küldte a miniszterelnöknek: Miniszterelnök úr! Munkái község lakosságának és iskolai tanulóinak nevében legőszintebben, legtiszteletesebben köszönetet fejezem ki a sajtó és propaganda minisztérium részletes megszervezett film előadásai miatt. Az emberek népünk lelkeiben a nemzeti öntudatot, saját magukat vetett bizalmat, a trón iránti hódolat érzést, minint az ország vezetői iránti megértést projektálja.

A sajtótudósítók nem hisznek a háború lehetőségében

Londonból jelentik: A Daily Express most iserte le annak a körkérdeésnek az eredményét, melynek keretében a különböző fővárosokban élő munkatársaihoz kérdést intézett: vajjon van-e a háború még ebben az évben. Kettő kivételével, a lap munkatársai a béke mellett nyilatkoztak. Említésre méltó és igen fontos jelenség, hogy a berlini, párisi és a varsói tudósítók is a béke mellett nyilatkoztak.

Morgenthau Dániában fog nyaralni

Párisból jelentik: Morgenthau, az Egyesült Államok pénzügyi államtitkára ma családjával együtt a normandia gőzös fedélzetén francia tengerpartra utazott. Az államtitkár először van a háború óta Európában. A sajtó-tudósítók kérdéseire Morgenthau mindenféle felvilágosítást megtagadott és csupán annyit mondott, hogy egy hónapos szabadságát Dániában akarja eltölteni. A délutáni órákban a pénzügyi államtitkár családja kíséretében tovább utazott a spanyol felé.

Nyolcvan kilométeren megrongálódott a pálya Galati és Bolgrád között

Galatiból jelentik: Dél-Beszarábia felett hatalmas erejű felhőszakadás tombolt, amely megrongálta a Galati—Bolgrád közötti vasútvonalat. A Galati—Bolgrád közötti vonalon nyolcvan kilométeres szakaszon rongálódott meg a vasúti töltés, ezért a vonatok csak nagy késéssel közlekednek. A forgalmat a délutáni átszállással bonyolították le.

Végetértek az olasz hadgyakorlatok

Torinóból jelentik: Viktor Emánuel király és családja a piemonti, pistoiái és bergamoi hercegek társaságában a többi magasrangú tiszt társaságában az igliana kastélyban felszerelt megfigyelő állomáson nézték végig a hadgyakorlatok utolsó fejezetét. A uralkodó meglepő elismerést fejezte ki a látottakért és azért a fejelemért, amellyel valamennyi katonai egység a hadgyakorlaton részt vett.

Véres összeütközések Palesztinában

Jeruzsálemből jelentik: Az utolsó 48 órában több ütköztetés történt, amelynek során hárman elestek, tizen pedig súlyosan megsebesültek. A hatóságok több letartóztatást foganatosítottak. Az egyik tel-avivi laboratóriumban bomba robbant, amely egy személyt megölt, kettőt pedig megsebesült. Ugyancsak bomba robbant Haifában is, ahol hárman sebesültek meg. Az Imperial és Lex torpedórombolók elhagyták Haifa kikötőjét, így ebben a kikötőben már nem tartózkodik egyetlen angol hajó sem.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

Meghiusult a spanyol monarchia visszaállítása

Allonz exkirály és fia csak népszavazás után akarták a trónt elfoglalni.
Franco fallangista rezsimet követelt

57 kivégzés Madridban

Madridból jelentik: A lapok részleteket közölnek a rögtönítélő bíróság által hozott ötvenhét halálos ítélettel kapcsolatban. A halálraítéltek között több asszony is szerepel és a kivégzéseket Cavaldoni madridi rendőrfőnök meggyilkolása miatt hajtják végre. A rendőrfőnököt bosszúból gyilkolták meg politikai ellenfelei. A lapok hangsúlyozzák, hogy az új spanyol kormányzat nem tűr semmiféle államellenes megnyilvánulást és drákok szigorúsággal intézik el nemcsak a gyilkosokat, hanem azok felbujtóit is.

Az Excelsior jelenti, hogy Maura herceg a portugáliai Estorialból, ahol három évig tartózkodott, Burgosba utazott, Franco tábornokhoz. A találkozón Suner belügyminiszter és Jordana külügyminiszter is jelen volt és hír szerint rajtuk kívül a német nagykövetség egyik magasrangú tisztviselője is. Franco tábornok kijelentette volna Maura hercegnek, hogy hajlandó a monarchiát Spanyolországban visszaállítani.

Spanyolország isaszta állam lett

Rómából jelentik: Az olasz lapok meglepően üdvözlik Franco tábornok legutóbbi rendeletét, a mellyel megteremtette a nemzeti szindikalista fallangista párt szervezetét. Hangoztatják, hogy

ezzel a ténnyel Spanyolország belépett a fascista államok sorába,

mert olyan egységes pártszervezetet alapított, amely a nemzeti szocialista párt mintájára megalapítja az uralmat. Az olasz lapok szerint három okból lehet az új nemzeti Spanyolországot a tengelyhatalmakhoz számítani:

1. Franco tábornok világosan kijelentette, hogy

azzal a feltétellel, hogy Alfonso volt királynak el kell ismernie a fallangista nemzeti tanács fennhatóságát. Maura herceg — folytatja a lap — azt válaszolta, hogy Alfonso király hajlandó bizonyos uralkodói jogokról lemondani, különösen a parlament összehívásának és feloszlásának jogáról, de hozzátette, hogy csak akkor térne vissza Spanyolországba, ha a népszavazás a restauráció mellett dönt. Jordana tábornok kíván közvetíteni a két ellentétes álláspont között és végül azt javasolta, hogy

Alfonz király mondjon le fia javára.

Maura herceg ismételtelen közölte, hogy Don Juan infáns épp úgy el van határozva, mint apja, a korona jogainak biztosítására.

A találkozás pontos idejét senki sem tudja, de tény az, hogy másnap Franco tábornok kihirdette azt a rendeletet, amely szerint ő az állam legfőbb feje és csak az Istennek és a történelemnek tartozik felelősséggel.

az új Spanyolország Németországgal és Olaszországgal halad együtt.

2. Franco tábornok teljesen újjászervezte a spanyol nemzeti hadsereget.

3. A nemzeti szindikalista pártot az állam magjává tette.

Az olasz lapok úgy tudják, hogy Franco tábornok római utazásán Burgosban marad és csak azután költözik át Madridba. Spanyolországból érkező hírek szerint

Serano belügyminiszter az új spanyol kormány miniszterelnöke lesz és egyúttal ő lesz a szindikalista párt vezetője is.

A japán minisztertanács tárgyalja a katonai szövetség ügyét

Csak elvben van meg a tiencsini megállapodás. Itagaki hadügyminiszter minisztertanácsot hivatott össze

Londonból jelentik: Az United Press szerint a tokiói tárgyalások során majdnem teljesen megegyezést sikerült elérni a tiencsini ellentétek körül. A négy kinnit csak akkor szolgáltatták ki az angolok, ha japán részről kétségtelen bizonyítékokat terjesztettek elő azok bűnösségére vonatkozólag. Az angol engedményes terület japánellenes rendőrtisztviselőt japán tisztviselővel cserélik ki és a tiencsini városi tanács mellé is japán tanácsadókat neveznek ki.

Tokióból jelenti a Havas-ügynökség, hogy kedd reggel nagyfontosságú értekezletet hívtak egybe, amelyen részt vesz a miniszterelnök, a külügy-, pénzügy-, hadügy- és tengerészetiügyi miniszter. Az értekezletet, melyen behatóan megvitatják az európai helyzetet, Itagaki tábornok, hadügyminiszter egyenes óhajára hívták egybe. Előzőleg a hadügyminiszter tanácskozott közvetlen munkatársaival. A miniszterek találkozájának főtárgyát képezi Itagaki tábornok, hadügyminiszter, Kanin herceg, tábornok és Mishio tábornok, hadseregfelügyelőnek augusztus 3-iki indítványa a megkötendő

japán—olasz—német katonai szövetségre vonatkozóan.

A miniszterelnök először össze akarta hívni a minisztertanácsot, azonban a tábornokok véleménye szerint erre nem volt szükség és így az ő álláspontjukat maga Hiranuma miniszterelnök is elfogadta.

Tokióból jelentik: A Domei ügynökség jelentése szerint a japán légiflotta bombázta Cse-nanhuant, amely az Indokina felé eső kínai határon fekszik. A bombázás következtében megakadályozták a kínai csapatok élelem utánpótlását, miután a felvonuló teherautók közül hatvanat megsemmisítettek.

lását, miután a felvonuló teherautók közül hatvanat megsemmisítettek.

A SZOVJET ÚJRA TÁRGYAL JAPÁNNAL

Nyolc napi megszakítás után ismét megindultak a japán—szovjet tárgyalások a sachalinszigeti kőolajvállalatnál dolgozó munkások szerződése ügyében. Ismeretes, hogy ebben az ügyben súlyos ellentétek keletkeztek a két hatalom között. Hat órai tanácskozás után

Mr szerint sikerült megszüntetni a nehézségeket és remélik, hogy az új szerződést legközelebb megkötik.

A kormányhoz közelálló körökben biztosra veszik, hogy Itagaki hadügyminiszter lemond.

Horogkeresztet rajzoltak a plymouthi tengerészemlékre

Londonból jelentik: A Plymouthban emelt tengerész-emlékműnél az örök hétfőn reggel a horogkeresztet látták felrajzolva, amely alatt a „Heil Hitler” felírás volt látható. Az ismeretlen tettes elfogatására széleskörű nyomozást vezettek be.

Tüntettek az írek vasárnap este Londonban

Londonból jelentik: Hétfőn reggel 35 ír származású egyént állítottak elő, akiket azzal vádolnak, hogy résztvettek a vasárnap este Londonban rendezett tüntetéseken és azt kiabálták: Eljén az ír köztársasági hadsereg.

Csak külön tartózkodási engedéllyel lehet lakni a katonai zónákban

A hadügyminisztériumnak elővételi, bérleti és kisajátítási joga van a zónákban levő földterületre. Korlátozzák az építkezést és eladásokat

Szeptember 3-ig kell a tartózkodási engedélyekért jelentkezni

A Monitorul Oficial augusztus harmadiki számában megjelent a katonai zónák létesítésére vonatkozó törvény végrehajtási utasítása, valamint a zónák kijelöléséről szóló királyi dekrétum. A végrehajtási utasítás sok olyan rendelkezést tartalmaz, amely a legmesszebbmenő módon érdeklő különösen a határmenti lakosságot. Mint ismeretes, a törvény három zónát állapított meg és pedig az úgynevezett erődítési övet, a katonai érdeklő övet és a tulajdonképpeni határzónát. A végrehajtási utasítás hatodik szakasza arról intézkedik, hogy

mindazok, akiknek a nyilvánosságra nem hozott és a terepen láthatóan jelzett erődítési zónákban beépített, vagy beépítetlen földbirtokuk van, erről értesítést kapnak.

A 12-ik szakasz szerint addig is, amíg a törvény a kisajátítási formák elkészülnek, az ilyen ingatlanok tulajdonosait, vagy bérletit azok évi jövedelmével kártalaníthatják, ha nem használhatják a szóbanforgó ingatlan.

A katonai zónákban fekvő, de nem kisajátított ingatlanok — a 13-ik szakasz értelmében — ugyancsak a törvény és a végrehajtási utasítás rendelkezései alá esnek.

CSAK KATONAI ENGEDÉLLEL SZABAD ÉPÍTKEZNI

A végrehajtási utasítás 14-ik szakasza arról intézkedik, hogy a katonai zónákban belül a nemzetvédelmi, vagy légügyi minisztérium rendelettel megtilthat bármilyen földfelét, vagy földalatti építkezést, erdőfásítást, faültetést, vagy magasra növő termények (tengeri, cirok, stb.) vetését, erdők letarolását, talajjavítást, csatornázást, lecsapolást, vízvezeték, villanyvezeték, stb. létesítését, távíró felszerelését, rádiószülékek bevezetését és általában bármilyen közlési és továbbítási eszköz tartását, bányák, vagy más földalatti természeti kincsek kitermelését, azok kivételét, hogy bárki gyalog, vagy járművel akármilyen módon, megközelítse ezeket a zónákat. Minden ilyen munkára kérvényt kell beadni, amelyet az illetékes hadtestparancsnokság fog elbírálni.

KATONAILAG LÁTTAMOZTATNI KELL A SZEMÉLYAZONOSSÁGI IGAZOLVÁNYOKAT

A 16-ik szakasz értelmében az erődítési zónákban emberek és járművek csak különleges engedéllyel birtokában léphetnek be. Ezeket az engedélyeket a hadügyminisztérium erődítési igazgatósága, vagy az általa meghatalmazott katonai hatóság állítja ki. A katonai érdeklő és határzónába való belépésre érvényes engedélyket a hadtestparancsnokság állítja ki. Az engedélyben feltüntetik, hogy melyik zónának milyen részére szól, mennyi időre és milyen célra adták ki. Ezzel kapcsolatban a 17-ik szakasz kimondja, hogy a három katonai zónában lakó emberek, akik a 15-ik életévüket betöltötték, kötelesek maguknál hordani a saját fényképes engedélyüket, amellyel igazolhatják a katonai zónákban való jelenlétüket. Külön engedély helyett a katonai zónák lakói a rendes „Bulletin de Populatie” (személyazonossági) igazolványt is használhatják, amelyet mindenki köteles beszerezni, aki a végrehajtási utasítás megjelenése napjáig telepedett le a katonai zónák területén. A katonai hatóság ezekre a személyazonossági igazolványokra ellenőrző száraz-pecsétet alkalmaz.

A falvakban a személyazonossági igazolványokat a jegyző állítja ki és adja ki a csendőrség közreműködésével, míg a szárazbélvezőt a megyeszékhelyen működő katonai helyőrség megbízottjai alkalmazzák rájuk. A városokban a rendőrség állítja ki a személyazonossági bizonyítványokat és a szárazbélvezőt ugyancsak a megyeszékhely katonai helyőrségének megbízottjai alkalmazzák rájuk.

ENGEDÉLYEZ KÖTİK AZ ÚJ LETELEPÉDESEKET

Augusztus harmadikától kezdve a katonai zónákban senki sem telepedhetik le külön engedély nélkül. A végrehajtási utasítás 18-ik szakasza arról így intézkedik, hogy a telepedési engedélyeket a hadtestparancsnok adja ki egy külön bizottság véleményezése alapján.

Ugyanez a bizottság dönt szótöbbséggel olyan esetekben is, amikor valakit, aki a katonai zónák területén lakik, elköltözésre köteleznek onnan.

INGATLANOK ÉPÍTÉSE ES ELADÁSA

A végrehajtási utasítás 21-ik szakasza értelmében a hadügyi és légügyi minisztériumnak joga van arra, hogy az erődítési és a katonai érdeklő zónákban bármilyen munkálatok elvégzését elrendelje, mint például egyenlítés, ásásokat, épületek, utak átjárók és faültvények megsemmisítését. Az ezekben a zónákban levő ingatlanok tulajdonosai kötelesek katonai célokra átengedni a szükséges területeket évi kártalanítás ellenében, melynek összegét az illetékes törvényszék állapítja meg. Ez a kártalanítás nem haladhatja meg a szóbanforgó terület jövedelmét, amint az adóhivatali nyilvántartásban sze-

repl. A katonai munkálatokra és a kártalanításra vonatkozó eljárást a nemzetvédelmi és a hadügyi minisztériummal együtt látja meg. Ha valaki el akarja adni a katonai zónákban fekvő ingatlanát az állam elővételi joga két hadügyi minisztérium fogja gyakorolni, olyan esetekben is, ahol különben a földművelésügyi minisztériumnak van általános elővételi joga eladási szándékot és feltételeket az ingatlan donosa köteles hivatalos formában közölni a nemzetvédelmi és légügyi minisztériumokkal, amely rom hónapon belül nyilatkozhatnak, hogy megvesse, illetve igényt tartanak-e az eladó ingatlanra. Ez az eljárás kötelező a katonai zónákban levő ingatlanok bérbeadásánál is. A katonai zónákban fekvő ingatlanokat tehát sem eladni, sem vagy használatba adni nem lehet a nemzetvédelmi és légügyi minisztériumok hozzájárulása nélkül.

A 32-ik szakasz értelmében folyékony anyagok (petróleum, benzín, stb.) részére csak földalatti raktárakat szabad építeni.

Külön fejezet foglalkozik a légügyi rendekkel, amelyek közül a polgári személyeket csak a katonai minisztertanács határozattal bántathat, vagy vizet ki lehet jelölni légi kikötő célra.

Az 54-ik szakaszban a végrehajtási utasításról intézkedik, hogy 30 napon belül mindazok a katonai zónákban laknak, vagy tartózkodnak, akik katonai zónákban laknak, vagy tartózkodnak, meg kell jelölni a katonai zónákban való tartózkodásuk szükségességét.

A Hivatalos Lapnak ugyanez a száma a katonai érdeklő zóna elhatároló leírását is, melyre a községi jegyzőségek adnak az érdekelteket felvilágosítást.

Nagy ünnepség a marasesti csatáért a 22 év előtti győzelem emlékére

Bucurestiből jelentik: Vasárnap ünnepelték meg a marasesti sikont a román hadsereg 1917. augusztus 6-iki győzelmes haditettének 22-ik évfordulóját. Az ünnepségen jelen voltak a Marasesti egyesület, a hadiönkéntesek és a háborús bajtársi szövetség ligái, a volt frontharcosok, a tartalékos tisztek és altisztek szövetsége és nagyszámú közönség. Délután 2 órakor tábori mise volt a marasesti hősök emlékére, majd Ciopron püspök hazafiai lelkesedéstől áthatott szavakkal ismertette a történelmi eseményt,

mélta a hősök önfeláldozását és cselekedetét. Ezután a következőket mondotta:

— Nem tudjuk, hogy mit hoz a holnap, készülőnk fel lelkileg a bekövetkező eseményekre, készülőnk fel arra, hogy minden ismét teljesíteni kell kötelességét.

Az ünnepség befejezéséig a hadsereg lövényményei és a társadalmi egyesületek dőlt díszmenetben elvonultak a marasesti csatáért.

Clark Gable pusztá kézzel letegyvert egy revolvert banditát, aki el akarta rabolni feleségének ékszer

Hollywoodból jelentik: Clark Gablenek, a filmváros első számú amozójának olyan kalandja akadt San Fernando Valleyben levő birtokán, ahol házassága óta feleségével, Carole Lombarddal, a híres filmsztárral élt, amely bátran csúcslélethez lehetne egyik legizgalmasabb filmjének is, amelyet azonban ezúttal nem filmrendező, hanem az élet rendezett. Clark Gable hétfőn délelőtt odahaza tartózkodott a ranchen és éppen el akart zárni néhány ékszer egy fali trezorba, amelyeket a felesége korán reggel, mikor a stúdióba ment, a toalettszalkáján felejtett.

A filmszínész miközben a trezor ajtaját kinyitotta, hirtelen valami neszt hallott a háta mögött. Hátrafordult és

egy álarcos embert látott maga mögött, aki revolvert rásegezve, felszólította, hogy adja át a kezében lévő ékszereket.

Clark Gable a rászegzett revolver láttára, amerikai törvény szerint két kezét a magasba emelte az ékszerekkel együtt, majd rávetette magát a banditára, aki a revolvert kiejtette a kezéből, mielőtt azt még elsűthette volna. Gable a revolver agyával erre agyba-főbe verte

Karmasin államtitkár eltávolítását kérik a szlovákiai németek

Pozsonyól jelentik: Legutóbb olyan hírek terjedtek el, hogy dr. Karmasin, a szlovák kormány német kisebbségi államtitkára a közeli napokban lemond. Karmasin ugyanis intenzív kapcsolatot tartott fenn a Grenzboten szerkesztőjével, aki ellen kékmedék miatt elfogató parancsot adtak ki.

A pozsonyi németek követelik Karmasin eltávolítását és amennyiben mozgalmuk nem volna célra vezetve, úgy egyenesen Berlinhez fordulnak. Utóda valószínűleg egy Grünberg Károly nevű gyáros lesz.

támadóját, majd amikor az véreben fetrengve a földet küld, értesítette a rendőrséget.

A bandita vallomásaiban előadta, hogy szabb idő óta állás nélkül volt — egyébként nyermosogató volt egy hollywoodi vendég — és már régen elhatározta magában, hogy máshol a meglehetősen egyedülálló ranchán, hogy ékszerrel után kutyasson. Látta, Carole Lombard reggel a ranchról eltávozott kiutott tehát terve kivételéhez. A revolverrel letartóztatták. Clark Gablet pedig az egész kolónia ünneplélekként üdvözölte és bátor sag de filmet nem csinálnak az incidensből, — igazán filmszerűen pergett le az egész...

SCALA

Deana Durbi

Három

kis ördög

Nagyszem és Naptó

...emény éjszakáját aludtuk át, anélkül, hogy az eseményről tudomást szereztünk volna. A fars a lehető legközelebb jött a Föld felé, pont el mellettünk, szinte azt mondhatjuk, hogy „értek alatt”. — hiszen alig ötvenmillezerre volt tőlünk; az pedig a világminőségem távolság. Szomszéd bolygónk látszólag nagy csillagászok közül legjobban érdekelte Vesto Melvin Slipher, a flagstaffi csillagvizsgáló igazgatóját, aki a bolygók mozgásának és légkörének legnagyobb tudósa. Egy napon e percben a délafrikai Bloemfonteinbe került most ott lehetett a Mars bolygót megfigyelni és fotografálni. Dél-Afrikai csillagász, dr. Spencer Jones, nem ért egyet Sliphernek a Marsra vonatkozó elméleteivel, mert mint a londoni lapok az ujságírók előtt úgy nyilatkozott, hogy Slipher elméletei a Marsra vonatkozólag nem újak és nem is jelentősek. Slipher van szó, — felelte erre Slipher, hogy az élet a Marson, vagy nincs? Az igaz, hogy már mások is, hogy van, — de, ha valaki bizonyítottam be, hogy lehet valaki jó csillagász, anélkül, hogy értő lenne a Mars ügyeiben. Enn az éjszaka ezen a területén harminckét év óta a Marson végbemenő változásokban figyelem, mint mások. A Marson nincsen fogalma arról, hogy a Mars változásait megfigyelni. Több mint száz évig tart, míg az egész területet „felvegyük”. Slipher július 1-én kezdett dolgozni és azóta is készen; alig hiszem, hogy a harmadik évtizedéi időre elkészültek volna. De ez az a legfontosabb: az a fontos, hogy a Naptó csillagászati neve: Solis lacus) és ebben a Nagyszem környékével idején végzett munkálaton a déli Sarkvidék jege áprilisban elolvadt és a víz megindul az Egyenlítő felé. A vízözön borítja el a Mars felületének felét és az óriási ár víz nyomában csak a tengerszintnél a felzárkott terület színe: — ez a terület mással nem magyarázható meg, mert az, hogy növényzet van a Mars bolygón, pedig növényzet van, ott az állatvilág van alapja.

...er igen híres tudós, 1891-ben, amikor éppen mintén ilyen közel járt hozzánk, éppen a tanulmányait az akkor huszonkétéves vizsgálatásainak a Mars volt az első munkálatáról a területéről kiindulva fedezte fel a forgásának rendkívüli gyorsaságát, amelynek főtárgya mindig a bolygók forgásának vizsgálása volt. Felfedezéseit a francia tudós Lalande-díj odaítélésével ismeretében és nem nagyon hiszem, hogy a kérdések éjszaka nagy eredményeket hoztak. El: ehhez azok a fényképfelvételek és a felvételek, amelyek ma lehetségesek, nem hozták meg, míg a tudomány a mai napig a tökéletesebb kutatóeszközökkel foglalkozik, — hiszen ehhez már nem kell hosszú idő, mint körülbelül két-három év. A Mars felületén ma még csak az igen nagy felületű felvételek megfigyelhetjük meg: ami harminc kilógramm, az csak tízhegynyi pont a legkisebb is, amit ma a Marsról kaphatunk. Hogy mi van a Marson, azt majd két-három év múlva fogjuk megtudni Palomarban. A célból, hogy megtudják mondani, már egy milliárd lejt adtak ki és ahol egy-egy felvételt fektetnek bele a tudományba, ott nem egy a játék... Ezenkor legnagyobb csillagász, Hale, aki az elmúlt évtizedekben a csillagászatban a legjelentősebb munkálatokat végzett, a Yerkes Observatóriumnak és hat évvel ezelőtt 1903-ban Carneige pénzén a kaliforniai Palomar-hegyen megkezdte tíz évig tartó vizsgálatait, amelyeket az egy másik méter átmérőjű „honoru” csillagász, 1929-ben hatmillió dollárt kapott Robert G. Aitken, hogy a kaliforniai San Diego melletti Palomar-hegyen létesítsen egy minden szempontból felülmúló obszervatóriumot. Hale olyan munkálatokat akart, melyben a tükrök átmérője legalább egy méter, azaz 527 centiméter. Nem egy rövidebb, hanem egész regény lenne belőle, ha megkérdeznék, hogy ezt a feladatot milyen rendkívül nehéz volt megoldani. A corningi üveggyár száz métermázsas pyrex-anyagot három évvel ezelőtt hevitve használt el erre a célra és a tükrök felületét azután el is készült az 527 centiméteres átmérőjű korong, melynek sulya kétszáz

Mindenki szabadságon van.
CSAK A SZERENCSE
nem megy szabadságra.

AUGUSZTUS 15-én

LESZ AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK II. osztályának A HUZÁSA
Az idejében vásárolt sorsjegy valóban komoly vagyont hozhat.
Térjen be még ma kedvelt sorsjegyáruhádjába és vásároljon sorsjegyeket.
Semit sem vonnak le a nyereményből adó címén!
20. sorsjáték, II. osztály

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Uj vasutvonal építésével könnyebb lesz a közlekedés Erdély és Bukovina között

Bucurestiből jelentik: Macovei mérnök, a vasút vezérigazgatója, augusztus 4-5-én, közösen munkatársai kíséretében meglátogatta a Kisiljva—Dorna Vatra közötti vasútvonal építési munkálatait. Ez a vasútvonal lényegesen megkönnyíti az Erdély és Bukovina közötti közlekedést, amelyet eddig nehezen és körülményesen lehetett lebonyolítani. A Kisiljva—Dorna Vatra—Darmanesti közötti vasútvonal átépítése nagy mértékben hozzájárul az északi ország részbe való utazás megkönnyítéséhez. Macovei igazgató részletes vizsgálatot tartott, egyben pedig a helyszíni vizsgálat lefolytatása után úgy határozott, hogy

szaporítani kell az új vasútvonalon közlekedő vonatok számát és növelni azoknak menetsebességét. Ugyancsak elhatározta a CFR vezérigazgatója a Visó felé vezető új vasútvonal munkálatainak színhelyére

is. Az itt lefektetett vasútvonal Máramarost összeköti Erdéllyel, mivel éppen ebben az országban adódtak olyan helyzetek, amikor az egész Máramaros élelemmel való ellátása szinte lekérdőjelezhetetlen akadályokba ütközött. Ez főképpen akkor történt, amikor a Halmi—Máramarossziget közötti vasúti forgalom Csehszlovákia felosztása után megszűnt. Az itteni munkálatokat folytatják és még körülbelül nyolc kilométeres távon kell új síneket lefektetni. Ennek ellenére, hogy ezen a részen a terep igen nehéz, a munkálatokat össze befejezik. Ugyancsak szükség van két alagút fúrására is, valamint átjárók és hidak építésére.

Macovei vezérigazgató körüta befejezése után megelégedéssel nyilatkozott a munkálatokról és arról a szakavatottságról, amellyel ezeket a munkálatokat vezetik.

métermázsas. Már Palomarban van a nagy tükrök anyaga és már „hül”. Egy ilyen tömeg lehűlése kilenc-tíz évig tart, de most valami új eljárással egy év alatt le fogják hűteni és a világ legnagyobb teleszkópjának főtükrét és 1941-ben vagy 1942-ben tudni fogjuk, hogy az emberi szemnél hatszázszoros élesebb felfogóképességű tükrök mit tár fel az égbolt titkaiból? Hogy mi van a Marson, az a megoldható kérdések között a legkisebbek egyike lesz; hogy néhány milliárddal több csillagot fogunk ismereni, mint ma, az sem a legfontosabb; azonban re-

mélhető, hogy feletet fogunk kapni arra a kérdésre, hogy a világmindenségnek milyen az alakja és mekkora a terjedelme Dr. George Ellery Hale most 71 éves; Isten tartsa meg legalább három-négy évig, hogy amint Carnegie-ből és Rockefellerből ki tudta venni csillagászati célokra a milliárdokat, a csillagok egekből is ki fogja venni a Mindenség számos nagy titkának kulcsát. Ambár a tudomány a tragikomédia, hogy minden nagy felfedezés egész seereg olyan problémát tár elénk, melynek létezését soha senki sem sejtette.

Egy életrevaló ötlettel megoldották Amerika legnehezebb társadalmi problémáját

Newyorkból írják: Háromszáz gyerek ordítja, sivitja, rikoltja harsogva, ujjongva, kipirult arccal a harci biztatót. Háromszáz vásott és lelkes „East Side boy”. Filmekből, szundarabokból megtanultuk, hogy ezek veszedelmes kis lurkók. A newyorki nyomornegyedek követzenét nőttek fel, a legpompásabb anyag a bűn és az elvetemültség hatalmas regimentje számára. A két hős, akit a háromszáz gyerek biztat, bátorít, maga is hat-hét éves kis fickó.

Hatalmas bokszkesztyűvel a kezén, egy szálszál kis úszónadrágra vetkőzve püföli, dögözi egymást a „ring”-ben.

De aztán, hogy megszólal a gong és a „bíró” megállást parancsol, a két megvadult, vérbenforgó szemű gladiátor mosolygósan, lihegve vonul a sarokba. Az „apolók” a következő rund-ra készítik elő őket, legyezgetik, masszírozzák és ellátják jótanácsokkal a fiukat. És aztán, amikor a három- vagy ötmenetes küzdelem véget ér és a döntőbíró kihirdeti a győztest, a két kis kakas vérbenforgó szemei mosolyra derülnek és vidáman rohannak egymás felé — kezét rázni, kibékülni.

Az amerikai statisztikusok megállapítása szerint az Egyesült Államok bűnözőinek 75 százaléka az East Side uccáiról verbuválódik.

Aki ismeri az East Side sötét uccáit, nyomorgó lakóit, elvetemedett gyerekhadát, az tudja, micsoda veszedelem egy eltévedt autóbilistának elvetődnie ezekre a túlszűfolt uccákra, ahol se nem hall, se nem lát a sok hancurozó gyerek. A kocsiúton, a járdán bizonytalan a járókelők testi épsége vad játékuktól, ők maguk belerohannak az autókba, fejbevágyják a mérges boltost kemény labdájukkal, elcsenik a kirakott gyümölcsöt a boltok elől és néha valóságos kis rablóhadjáratot terveznek és hajtanak végre elhagyott omladozó házak sötét udvaraiban kiagyalt bandaexpedícióikban.

HOGY LESZ A CSIRKEFOGÓBÓL GENTLEMAN?

Ezek ellen a rettenetes állapotok ellen indult küzdelemre a „PAL”, a „Police Athletic League”, amelynek harcmódbús rövidítése „pajtás”-t, „cimborá”-t jelent.

A newyorki rendőrség vezetői régóta rájöttek, hogy a szigorúság, még a legdrágább megtorlás is, csak féleredményeket hoz ezekkel az elvadult, vásott kis kölykökkel szemben. A gengszter-romantikán felnevelkedett fickók virtuskérdést csináltak belőle, hogyan járjanak túl a rendőr eszén, hogyan hosszantsák, hogyan szabaduljanak a kezei közül, ha egyszer füllent csipte őket. Ha egy-egy közülük horogra került,

valóságos kis vértanút csináltak belőle maguk között,

akinek példáját számos „tough guy” (vad fickó) igyekezett követni és utánozni.

Régi felismerés, hogy a szilaj amerikai néppel szemben igen keveset ér a kényszerrendszer. Ami igaz az amerikai polgárról, igaz az gyerekeiről. Mert a legsúlyosabb nehézség, amivel a rendőrség szembekerült, hogy a szülők, akik maguk sem túljó lábón álltak a hatóságokkal, szinte kivétel nélkül a gyerekeknek fogták pártját, ha egyszer rajtakapták és lefültek őket és bármit követett is el. A rendőrség közbe lépését felesleges zaklatásnak tartották. Maguk is mindent megtettek érte, hogy eredményeit meg-híusítsák...

Ezért kellett új eszközökhöz nyúlni az East Side, a Bronx és a többi külváros gyerekhadának meghódítására.

A newyorki rendőrség feltette a kérdést, amiből azóta verbuváló „slogan” lett.

— Cimboránk vagy? Ha nem, miért nem?

És megadta magának a választ: azért nem, mert a newyorki külváros gyereke nem bízik a rendőrben, ellenséget lát benne, akivel nemcsak, hogy veszélyes, de a külváros erkölcsököde szerint egyenesen lealázó cimboráskodni.

Ezen az állapoton kellett először is változtatni.

AKI JÓ ÜZLETEMBER, JÓ POLGÁR IS

Mintegy hét évvel ezelőtt nyitotta meg a PAL első gyerekjátászó terét Queensben. Azóta napról-napra, hétről-hétre bővül azoknak a szó-

rakozásoknak a száma, — azoknak a klubhelyiségeknek, tornatermeknek, gyülekező helyeknek a listája — ahová a PAL invitálja a külváros uccavirágait. Ezek a tornatermek, basse-ball pályák, boksziskolák, nem valami főúri eleganciával berendezett helyiségek. Ahol ma este vagyunk, nagy sötét terem. Egyetlen villanylámpa világít. A „ring” körül padokon ülnek egymás hegyén-hátán a gyerekek és szülei. Az ülőhelyek se kényelmes karosszékek. De még mindig jobb, mint az East Side uccái és grundjai és főképpen „igazi” ring, igazi bokszkesztyűk és igazi bíró bíraskodik. Ez a titka a PAL sikerének.

Nem volt könnyű dolog fedezetet találni a sokféle való berendezkedés költségeire. De a rendőrség vezetői kitűnő ötlettel oldották meg a nagy problémát. Összehívták a város híres sportvezetőit, sportáruszerkereskedőit és így szóltak hozzájuk:

— Uram, önök jó amerikai polgárok és jó üzletemberek. Kitűnő alkalmuk lesz bebizonyítani mindkettőt. Önök amiatt panaszkodnak,

egyre szaporodik a bűnözők száma

és amiatt, hogy nem találnak elég tehetséges fiatal bajnokjelöltet. Segíthetnek nekünk abban, hogy a bűnözők száma csökkenjen és mi segíteni fogunk önöknek kitűnő sportanyag felkutatásában. Nem is kell nagy áldozatokat hozniok. Mindegyikük vállalja egy néhány torna-

A halott férj rokonai az özvegyet bedobták a sirba

Felháborító botrány Brassóban egy temetésen

Brassóból jelentik: A katolikus temetőben felháborító jelenet játszódott le. Geller Fülöp mérnökust néhány nappal ezelőtt lakásán felakasztva, holtan találták és vasárnap nagy részvét mellett temették el. A gyászszertartás befejezése után, amikor kezdték elföldelni a koporsót, az elhunyt rokonai

rárohantak az özvegyre, bedobták a sírgödörbe és rálapátolták a földet.

A lelkész nyomban rendőrséget hívott segítségül, amely az elájt asszonyt kiszabadította a sírgödörből. Rendkívül súlyos állapotban, nyomában kórházba szállították. A kihallgatás során a rokonok azt vallották, hogy Geller Fülöp az asszony hűtlensége miatt menekült a halálba és ezt akarták megbosszulni.

terem, sporttelep felszerelését, egy-egy legelőnyesség, vagy bokszolócspat kiadására. Meglátják,

micsoda varázsa lesz ennek

és micsoda új sporttehetségeket fog borunkba csábítani.

Igy is történt. Persze, nem elég feladni a fiataloknak. Tanítani, irányítani őket. Commissioner Morris, a PAL vezető megbízott newyorki rendőrtiszt erre is. És a manzserek megértették ezt is. Ez mérközősen például Lew Burston gár tagjai látják el az „apolói” és a bírásokot. És

ugyanolyan lelkesedéssel jelentik be rom-négyéves fickókat, mint a való bajnokokat.

ÚJ NEMZEDÉK

Nincs különbség fekete és fehér köben a népies negyedben, ahol különböző és színek keverednek, mindenki egyformán. Lönösen az, ha a „PAL” gárdájába tart.

A mérközés végén, amely dicsősége másfél tucat bajnokjelöltnek és pillanat moruságot és újabb munkára sarkaló le sét ugyanannyinak, elvonulunk Lew Bur rátaihoz, a szomszédos uccába, ahol L egy külön gyűlést tartott a maga pártjával. Szabályszerű taggyűlés volt ez, megbeszéltek a Lew védnöksége alatt áll ball csapat (a legkülönb az egész neg ügyes-bajos dolgait. Lew-nak sikerült a ség számára valódi base-ball felszerelést nie. Egyben tréning tanácsokat adott a akik mindegyike elmondta a maga véleményéről. Megbeszéltek azt is, milyen lyok szerint vesznek fel új tagokat a c és Lew erre is adott jótanácsot.

A fiuk (legtöbbnyire tizenkét-tíz éves gyerekek) igen nagy komolysággal kesedéssel tárgyaltak Lew Burstonnal, mint igazi cimborával. Egy percre sem tét, hogy

a híres manager most „leereszkedett” a zájuk.

Lew-nak magának is láthatólag szerzett ez a kis esti kirándulás. Elmesélt a fiuk a minap meglátogatták a „gym”-t Burston mindennapos vendég, mert ott van az emberek. De sajnos, a „gym”-t nem engedik meg a fiataloknak látogatni. Ezért Lew, hogy kárpótolja a fiukat a dásért, amiért órákhozatt utaztak a föld hiába — felajánlott egy barátságos „Clay” party-t. De a fiuk indignálódva utavissza:

— Nem azért jöttünk, Mr. Burston szőnjük szépen a meghívást, de mi igazi üdvözölni akartuk. A vizontlátásra...

Ez a hősies East Side boy új típusú gentleman-erényekért lelkesedik a gengsz csőség helyett.

Ebben az eredményben nagy része PAL munkájának.

Aigner L.

Paul Gauguin, a legfantasztikusabb festő élete és halála

A világháború előtti időkben jutott be végre a dicsőség révébe a sokáig félreismert Gauguin, aki elindult Párisból, a világosság városából és rejtélyes körülmények között fejezte be életét Tahiti szigetén. Annak idején nagy csodálkozással szemléltük idegenszerű szépségeket árasztó műveit és gyönyörűséggel olvastuk magyar nyelvre is átültetett könyvét a Noa noat, amely az ismeretlen messzi tengeri szigetvilág népeinek életét tárja fel előttünk az elvesztett paradicsom bűbajos színeiben. Azután elfeledtük, nem beszélünk róla többé, mint ahogy sok minden másról is megfeledeztünk a háború véres éveiben. Most azonban ismét felcsendül a francián érdekes név: Paul Gauguin, a nagy festő emlékét ünneplik. Ebből az alkalomból szétosztott az a homály is, amely a művész élete utolsó idejét, halála körülményeit fedte. Egy kereskedő, aki Maroues szigetén együtt élt Gauguinnal visszaemlékezéseit közli ezekről az időről. És felvilágosításai-ból kiderül, hogy a festő morfinista volt, ennek a szenvedélyének lett halálos áldozata.

Nagyon érdekes ez a leleplezés, mert vele egy regény legendája omlik össze, azé a híres regényé, amelyet Sommerset Maugham, nagyszerű angol író

Gauguinról írt. Csodálatos munka ez, a rejtetlen, csakis magasabb eszményének élő hitvallás bibliája. Hogyan Maugham megfo az alakot, nincs rá az egész irodalomban p mellett ott van az egész óceáni szigetvilág, e daltatos festői háttér, megismerjük benne a vérből származó csodaszép bennszülött leányt a művésznék modellje, majd felesége lett. A vége danteien tragikus. Gauguin a legszörnyű tege séget kapja meg, a leprát, és hogy senki talmára ne legyen, egész háza népét elküldi szántából teljesen magára maradvára várja a m halált. Csak az esetjét nem adja. Rettenete lyektől belepve már-már világtalanul még dolgozik. A háza falaira fest óriási freskókat, tájakat, színeket, amelyek már az le megdöbbenő szépségében ragyognak. A könn megrendítőbb része ez a művészhalál, amelye megafól a valóság. Azonban Sommerset Ma könyve mégis a legnagyobb mértékben Gauguin mert hiánytalanul adja azt a prófétai művé ket, amely eme magános kereső minden cese sából sugarasan ragyog.

Az állampolgársági lajstromba való felvételt újra kell kérni azoknak is, akik az év tavaszán már jelentkeztek

Románia területén sok ezer magyar nemziségi ember él, akinek nincsen a kezében az állampolgársági okmánya. E tekintetben — mint ismeretes, — örvendéses javulás állott be, miennyiben törvényrendelet jelent meg, amely az állampolgársági jegyzékbe való utólagos jelentkezést teszi lehetővé. Kétségtelen, hogy a jó serelem orvoslása körül nagy érdeme van Romániai Magyar Népközösség és a Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar szakosztályának, mely illetékes helyen eredményesen közbejött.

Péter János magyar kamarai képviselő erre a kérdéssel lapunk munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A belügyminisztériumhoz befutott adatok szerint az eddigi tájékoztató jelentkezés alkalmával — amint azt a Déli Hírlap megírta — körülbelül harmincezer magyar nemzetiségű családtag jelentkezett, ami az érdekelt családtagokkal együtt körülbelül százezer lelket jelent. Ezek valamennyien olyanok, akik igazolni képtelenek, hogy 1918. december 1-én a mai Románia területén levő valamely városban, vagy községben illetékes helyen eredményesen közbejötték. Ezeknek az ügyet minden környal gyorsan intézik el, amennyiben

1939. október 27-ig jelentkeznek a szükséges okmányokkal azokban a városokban és községekben, ahol 1924-ben, az állampolgársági listákba fel kellett volna őket venni.

Ez év tavaszán — hangsúlyozom — csak tájékoztató jelentkezések voltak és ezért azoknak is kell újból jelentkezni, akik a tájékoztató jelentkezés alkalmával már egyszer bemutatták okmányukat.

A törvényrendelet előírja, hogy az állampolgársági listába való felvételt kérvényben kell kérni és csatolni kell több olyan okmányt is, amelyek a tájékoztató jelentkezésnél nem voltak szükségesek. A Magyar Népközösségnek a temesvári Magyar Házban levő irodája minden magyar érdekeltnak hétköznapokon délelőtt kilenctől egyig és délután négytől hatig készségesen rendelkezésre áll.

— Rendezetlen még azoknak a helyzete, akik nem tudnak 1918. évi illetőséget felmutatni, valamint azoké, akik tíz-tizenöt évvel ezelőtt tömegesen kértek romániai honosítást, de ügyüket még nem intézték el.

E két csoportnak lélekszáma körülbelül szintén százezer lélekre tehető. A Magyar Népközösség és a Nemzeti Ujjászületés Frontja magyar csoportjának feladata lesz, hogy a kormány jóindulatát a két csoport számára is kiharcolja és ügyük méltányos elintézését megfelelő intézkedésekkel lehetővé tegyék.

Temesvár város polgármesteri hivatala az állampolgársági jegyzékbe utólagos felvétellel kapcsolatosan a közeli napokban hirdetményt ad ki, amelyben részletesen felsorolja a szükséges tudnivalókat.

Mulatság a halál tornácán

Néhány nappal ezelőtt Claude I. Brandley súlyos betegként feküdt a newyorki Mayo klinikán. Az orvos kijelentette, hogy a beteg menthetetlen, a rák feltétlenül végezni fog vele. Operáció bizonyosan halálos volna. Az orvos megmondta a betegnek, hogy már csak néhány hét van hátra az életéből. Brandley a halálos hírt is nyugodtan vette tudomásul, de még aznap eltávozott a klinikáról. Ha meg kell halnom, mondta, — úgy utolsó napjaimat, amennyire csak lehetséges, élvezni akarom és nem akarom a kórházban eltölteni, ahol már úgy sem tudnak rajtam segíteni.

Brandley barátait és ismerőseit meghívta saját torára, a Montauk Club fényűzősül rendezett termeibe. Kétszázan jelentek meg a toron. Valamennyien arra kötelezték magukat, hogy komoly témáról nem beszélnek, vidámak lesznek és jókedvüket megtartják annak dacára, hogy egy gyógyíthatatlan beteg hívta meg őket saját halotti torára.

Brandley előljárt jó példával. Jó étvágygyal evett, anekdótázott, tréfálkozott, majd zongorához ült és azután táncra kerekedett. A jelenlevők mindent elkövettek, hogy elfelejtsék azt, hogy torra hívták meg őket és Brandley kedvéért táncoltak és nevettek. Számos újságíró és megjelent az érdekes toron, hogy riportot írjanak a nem mindennapi eseményről.

Amikor javában folyt a mulatság, Brandley poharat emelt és elmondotta saját halotti beszédét.

— Két-három héten belül, — mondotta, — mint az orvosok biztosították, — a temetőben fogok fekvődni. Hát baj ez? Sok ezer ember hal meg naponként és az élet ennek ellenére folyik tovább. Azért hívtam meg önöket kissé korán a temetésemre, hogy személyesen is jelen legyenek és a tornak vidám keretét adják. Ne törődjenek azzal, hogy én meg fogok halni. Hiszen önök is meg fognak halni egyszer valamikor. Eljen az élet, akkor is, ha vége lesz.

A jelenlevők hatalmas tapsal és éljenzéssel jutalmazták a talpraesett „halotti beszédet“.

Augusztus tizenötödikén akinek sárga színű katonai behívója van, bevonul

A temesvári hadkiegészítő parancsnokság mozgósítási ügyosztálya a következő felhívás közzétételét kéri:

Mindazok a tisztok, altisztok és legénységi állományban levők, akiknek kétszínű sárga színű sürgős katonai behívója van, ha ezeken a T. 1 vagy B. T. 1 vagy C. S. 1. vagy D. T. 1. behívógó van, kötelesek kiképzés végett augusztus hó 15-én csapattestüknél abban a helyőrségben jelentkezni, amelyet a behívóparancs feltüntet, tekintet nélkül arra, hogy ebben az esetben már voltak-e már hívva vagy sem és kapk-e halasztást vagy felmentést a bevonulásból.

Ugyancsak kötelesek kiképzés céljából bevonulni és ugyanazon időpontban csapattestük-

nél jelentkezni azok, akiknek három csillagos sürgős sárgaszínű behívási parancsuk van, ha ezeken a D. U. 1. behívógó van.

Ugyanazon időpontban kötelesek kiképzés céljából csapattestükhöz bevonulni azok is, akiknek négy csillagos sárga színű sürgős behívási parancsuk van, ha ezen az A. U. 1. számú behívógó van.

A bevonulóknak szigorúan alkalmazkodniuk kell a behívási parancs tuloldalán levő előírásokhoz.

Mindazokat, akik az előirt időben nem tesznek eleget a behívási parancsnak és nem jelentkeznek csapattestüknél, a hatonai büntetőtörvénykönyv rendelkezéseinek megfelelően átadják a hadbírósnak.

A kormány a segesvári Magyar Kaszinónak engedi át a fehéregyházi Petöfi emlékművet

az EMKE és a Népközösség segítségével rendbehozzák az elhanyagolt emlékművet

A Segesvári Magyar Kaszinó nemesen gondolkodó vezetői évek óta mély sajnálkozással és gyöngyözéssel szemlélik, hogy Petöfi Ándor fehéregyházi emlékműve és annak környéke lassú, de biztos romlásnak indult. A kerítést széthordták, a parkot gyom és gaz verte fel és a háziállatok legelőjévé és kőborkutyák találkozó helyévé vált. A kis muzeumpedület is rozoga és az órházba egyszerű földmivesszalád költözött. A segesvári Magyar Kaszinó ezért már évekkal ezelőtt mozzalmat indított, hogy a jelenleg rendkívül elhanyagolt állapotban levő fehéregyházi Petöfi emlékmű ingatlanokat birtokába vehesse és ezért a kaszinó gondnoksága az elmúlt évek során többször kérte a kormánytól, hogy legalább a használati jogot kapja meg. A kormányhoz küldött emlékiratban a kaszinó utalt arra is, hogy néhány évvel ezelőtt ismert román költők és írók látogatták meg kegyeletes érzéssel a síremléket és

annak elhanyagolt állapotára ők is felhívták a kormány figyelmét.

A Segesvári Magyar Kaszinó bizik abban, hogy a romániai magyarság tudni fogja kötelességét és az EMKE támogatásával is összehozzák azt

a körülbelül kétfélmillió leinyi összeget, amely az emlékmű teljes rendbehozásához szükséges.

Nemrégén a Magyar Népközösség gróf Teleki Ádám és dr. Bartha Ignác útján szintén közbenjárt az ügyben. A kormány megértést mutatott és a két képviselő ígéretet kapott, hogy még ebben az évben végleges formában rendeződik a kérdés.

Az idén, a prefektus kerítést állíttatott az emlékoszlop közelébe.

A marostartományi királyi helytartósághoz nemrégén megérkezett az utasítás, hogy

a Segesvári Magyar Kaszinó vezetésével kezdjék meg a tárgyalásokat és kössék meg a szerződést az emlékmű-terület tulajdojogára nézve.

Ez a megkezdés a napokban valószínűleg meg is történik. Amint a tulajdonjog a Segesvári Magyar Kaszinó nevére iródik, a helyreállítás munkája is nyomban megkezdődik. Az EMKE az idej fehéregyházi emlékünnepeken is megújította ígéretét, hogy vállalja az emlékmű környékének rendezését és fenntartását. De bizonyos, hogy mindenki, akiben a Petöfi iránti tisztelet szikrája is él, hozzájárul majd ehhez a munkához.

MICKEY ROONEY

Andy fiút szeretik a lányok

című filmben, amelynek többi szerepét Lewis Stone, Cecille Parker, Judy Galand játsszák. Ez a film legszebb része a

Hardy bíró családja

című trilógiának

Premier szerdán a

CORSO moziban

Ma utoljára:

A sakkjátékos

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

23-10 és este 9 óra után 23-15

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

Bolond Amál — okos Amál

Az Amál vadonatúj piros ruhában, kecses kis utazókocsárral a kezében a pályaudvar felé zónázott. Mikor a villamoskálauz szokás szerint a jegyet kérte, ő medveszerű bájjal csapott a karjára, jelezve, hogy Amál nem fizet, Amál területenkívüliség élvez a városi közlekedés viszonylataiban. Így érkezett meg a pályaudvarra és valószínűleg ugyanígy robogott azután a vasúton is tovább, ingyen és bérmentve, távolibb célja felé. Amál a fizetést illetőleg állandó konok defenzívában van. Annál offenzívább azonban a magatartása, ha kérni kell. Az ő születéshelye ugyanis nem Gebensdorf, hanem Nehmensdorf. Amál gyönyörűen tud pumpolni, ha a kereskedőkhöz, vagy valamely kávéház terraszára bevonul. Ilyenkor határozott és kérélnhetetlen, akár a végrehajtó. És behajtja tüzelt-vassal a kívánt összeget. Adja tíz leit, adja öt leit, adja két leit! Ő tudja, hogy kitől mi jár. Apéllátának pedig nincsen helye, mert azonnal olyan botrányt csap, hogy csak úgy zúg minden. Pénzügyekben nincsenek nála homályos megfigyelések vagy gondolathasadások. Akitől úgy véli, hogy tíz lei jár, attól rendíthetetlenül kéri az ő tíz leit, isten őrizz, hogy ötöt adj neki. Mert máskülönben bármennyire is összekavarodnak benne a gondolatok, pénzkérdésekben kristálytisztá logikus az eszmemenete. Az egész város az ő adókerülete s akire rákerül a sor, annak fizetni kell az Amál-jutalékot. Ez az örület, a melyről Shakespeare azt mondta, hogy van benne rendszer. Egész hasznos mánia pénz vasalni ki az emberekből. Alkárki akár mit mond, ez a bolond Amál egész okos. (F)

— **IDŐJÁRÁS:** Változó felhőzet, gyenge északnyugati szél, a hőmérséklet némi csökkenése várható. Erdélyben és a hegyek között esőzés lehetséges.

— **TÁVIRATOK TITEANU SAJTÓMINISZTERHEZ.** Bucurestiből jelentik: Titeanu Eugen sajtó és propaganda miniszter a szeben megyei Szereda község vezetőségétől táviratot kapott, amelyben köszönetüket és hálájukat fejezik ki a propaganda minisztérium filmkaravánjának előadásai miatt. Hasonló tartalomú táviratot kapott a propaganda miniszter Szeben város vezetőségétől is.

— **Augusztus 15-én bezárul a vasúti kiállítás.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy augusztus 15-én este bezárják az országos vasutas ünnepek alkalmával Giulestiben megüvített kiállítást.

— **Göbbels különleges engedélyével meglátogathatta szüleit Reinhart Miksa felesége.** Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt Budapestre érkezett gépkocsin Reinhart Miksa, a világhírű rendező felesége, Thimig Helén asszony, aki Göbbels német propagandaügyi miniszter különleges engedélyével két napot tölthetett Beesben. Reinhartné szülei Bécsben élnek és már évek óta nem tudott beutazási engedélyt szerezni, hogy meglátogathassa őket. Herman Thimig, Reinhartné bátyja, a napokban egyenesen Göbbels miniszterhez fordult, hogy adjon nővére számára beutazási engedélyt, amit a propagandaügyi miniszter rendeletére azonnal meg is adott. A német határon SS megbízott szegődött melléje, aki negyvenöt óráig keresztül állandóan kísérette.

Augusztus 8
Kedd
Csurjek, László, Emilian

1790. augusztus 8-án született Kölcsey Ferenc költő, kritikus és író. Nagyon sokat tanult és már zseni fiatal korában írogatott verseket. Levelezés útján érintkezésbe lépett korának nagy íróival. Ügyvédi oklevelet szerzett, de ügyvédi gyakorlatot nem folytatott. Szerelmi csalódása következtében teljesen visszavonult életet élt Verseinek száma igen nagy. Mint kritikusnak nagyrésze volt abban, hogy korának irodalma tisztább és művészesebb irányban haladt.

1842. augusztus 8-án született Csengey Gusztáv Adolf tanár, író és költő. Irt költeményeket, elbeszéléseket és regényeket. Leghíresebb és műkedvelők által gyakorta szavalt költeménye A lengyel fogoly, amelyben Koszciuszko lengyel szabadságharcosnak Pál orosz cárral történt drámai találkozását írja meg.

— **A kenti hercegi pár Jugoszláviában.** Belgrádból jelentik: A kenti hercegi pár Pál régensherceg vendégeként, a bródi kastélyba érkezett. Vasárnap Blédet és környékét tekintették meg.

— **Carnateanu és Baran miniszterek a Bánságban.** Carnateanu Ion földművelésügyi és Baran Coriolan dr. belügyminiszter, akik szombathéti este érkeztek Temesvárra, vasárnap délelőtt Csákován jártak, ahol résztvettek a földművesek továbbképző tanfolyamának ünnepélyes megnyitására. A két miniszter délután visszatért Temesvárra és öt óraker a prefektúrán meglátogatta Popovici Virgil ezredes-prefektust, akivel a megye mezőgazdasági és egyéb ügyeiről tanácskoztak. Később a Vadászörvény-hajtattak, ahol találkoztak Mocsonyi Antal királyi fővadászmesterrel. A miniszterek kíséretükkel vasárnap este a Lloyd-kertben vacsoráztak, hétfőn pedig visszautaztak a fővárosba.

— **Ciupe dr. helytartósági vezérletár Karánsebesen.** Ciupe Gheorghe dr. királyi helytartósági vezérletár vasárnap Karánsebesen tartózkodott, ahol látogatást tett a városban és a határvidéki vagyonközösségnél, este pedig visszatért Temesvárra.

DIANA

fáraad teslet felfrissül!

— **1600 cseh-zsidó menekült Brailában.** Brailából jelentik: A brailai kikötőbe tegnap két jugoszláv hajó érkezett, amelyek 1600 csehországi zsidó menekültet szállítanak.

— **Előadás Romániáról a svéd rádióban.** Bucurestiből jelentik: Az elmúlt hét egyik napján a svédországi malmöi rádióban Langlet Emil svéd egyetemi tanár előadást tartott „Gyönyörű Athénig” címen. Az egyetemi tanár előadásában részletesen foglalkozott Romániával és ezzel kapcsolatban elmondta, hogy „Délkelet-Európa legnagyobb és leggazdagabb állama Románia”. A legutóbbi újításokról szólván, Langlet Emil nagy elismeréssel beszélt Öfelség II. Carol király, a nemzeti újjászülést megalkotójának, kortársai számára éppen úgy, mint a történelem részére ragyogó példát mutató energiájáról, tisztánlátásáról és a helyzet azonnali felismeréséről való képességéről. Langlet Emil előadását különben a svéd rádió hetilapjában is leközölte „Röster i Radio” (Hangok a rádióból) címen.

— **HETVENHÁROM ÉVES GAZDALKODÓ ÖNGYILKOSSÁGA.** Gyertyámos község határában az egyik vízzel telt gödörben megtalálták Wingron János hetvenhárom éves gazdálkodó holttestét. A vizsgálat megállapította, hogy az idős ember öngyilkossági szándékból ugrott a vízbe, amelyben megfulladt. Tettét nyomora miatt követte el.

— **Megszöktette fiatal anyósát.** Belgrádból jelentik: Uros Korica 30 éves szerb kiszagda megszökött az anyósával. Korica előzőt két évvel vette feleségül az asszony tizenhat éves lányát, később azonban fiatal anyósához is gyűlölettel kezdett közeledni, amit az asszony viszonozott. A fiatalasszony nemrég rájött arra, hogy férje és anyja megcsalja és a családi béke felborult. A szerelmes volt és anyós erre egy éjszaka megszökött tartózkodási helyükét még nem sikerült megállapítani.

— **Ideiglenes tanítók kinevezése.** A közoktatásügyi miniszter Krizsán Gábort Lovrinca, Sonn Józsefet Temeskenézre, Becker Pétert Szakállházára, Visnichi Velimirt Nörincésre, Vlad Tudort Fényre, Mészáros Sándort Szapáryfalvára, Popescu Ioant Krassovára, Traila Nicolaeat Ramnára, Dinca Iliet Tirnovára ideiglenes tanítókká nevezte ki.

(—) BÜCSÚ A BESSENYEY-TELEPEN.

Bessenyei-telepi római katolikus egyházközség évi szokásos templomi búcsúünnepélyét vasárnap augusztus 13-án tartja meg a templomkertben. Azok akik a búcsú sátrat akarnak állítani, jelentkezzen: Harter Péter egyházközségi tanácsagnál a 3-ik utc 15 szám alatt.

— **A lippai népegyetem.** A II. Carol király lippai népegyetem nyári tanfolyamának második része most kezdődött meg Lippafüreden. A ünnepélyes megnyitáson nagyszámú előkelő közönség vett részt. Beuran Ionel lippai tanár, kulturliga lippai tagozatának alelnöke mondott bevezető beszédet, majd Vladescu Stefan bucsurestii szerkesztő, a román vidéki újságírók szövetségének elnöke tartott nagy előadást a kulturliga feladatairól. Utána Molin Virgil kamarai képviselő, a munkakamarák szövetségének elnöke tartott előadást a Nyilvánosság század címen. A megnyitást társas ebéd követte. A jövő hét folyamán Radulescu-Motru, az Akadémia elnöke és Iorga Nicolae királyi tanácsos és keznek Lippafüredre előadások tartására.

— **POREFELHŐ A RONÁCI UCCAKON.** A ronáci Casian Muntean és a Menelau uccák lakói elbirtokosított porfellekorról panaszkodnak. Ezeket a uccákat, amelyek az autobus közlekedik, most átvitették meg salakkal és homokkal. A még laza úttesten a járművek hatalmas porfelleket vernek fel. A por miatt a lakók lakni nem tudják ablakaikat senyvitva tartani. Kéri a várost, hogy naponta legaalább háromszor járjon arra is az öntözőkocsi, amely leverti a porfellegeket.

— **HALÁLOZÁSOK.** Meghaltak: Mészáros Lajos negyvenhárom éves lakatos, özv. Thezs Irma született Marschall hatvanéves, Ibrin Paraschi vá született Maghiar hatvanéves, Szabó Viktória született Marencu negyvennyolc éves, Bucurenciu Mária két éves, Kiss Imre hat napos, Rubinstein László két éves, özvegy Somogyi Veronika született Kovács hetven éves, özvegy Kindl Jánosné született Bész hetvenéves éves.

— **SZÜLETÉSEK.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették: Felhhauser Anna Margit, Bugariu Elisabeta, Vuilin Alexandru Tiberiu.

— **KEZREKERÜLT AZ AL PÉNZÜGYI FŐELLENŐR.** Közölték a pénzügyigazgatóságnak az a felhívását, amelyben figyelmeztették az adófizetőket, hogy Ciocarlie Titu nevű volt betegséglv alkalmazott, pénzügyi főellenőrnök adja ki magán és különböző pénzügyi természetű ügyek elintézésére vállalkozik megfelelő összeg ellenében. A temesvári rendőrség elfogta az ál pénzügyi főellenőrt, akit a bíróság család miatt már egy ízben két hónapi fogsághoz ítélte és körözöveletet is kiadott ellene. A rendőrség felszólította mindazokat, akiket Ciocarlie Titu megkárosított, jelentkezzenek Santanu Dumitru komiszárusnál, a bünyügyi osztály főnökénél.

— **EJJELEI TAMADÁS.** Bibianu Ioan huszonöt éves fiatalember az elmúlt éjszaka hazafelé igyekezett a Crisan telepen levő lakására. Utközben ismeretlen egyén megtámadta és késsel a hátán megsebesítette. Bibianu Ioant kórházba szállították.

— **GYIROKI ASSZONY HALALOS SZERENCSETLENESÉGE.** Ibru Paraschi vá hatvanéves gyiroki asszony ruhája a tízes vasalótól lángra lobbant. Az asszony sikoltozására a szomszédok a segítségére siettek, de mire a lángokat eloltották, az asszony olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a kórházban meghalt.

GYÓGYSZERTÁRAK EJJELI SZOLGALATA:

Kedden, július 8-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a 10 Mai uccában levő Blumberg gyógyszerár.

A II. kerületben a Badea Cartan téren levő Maszalts gyógyszerár és a Stefan cel Mare uccában levő Zeiner gyógyszerár

A III. kerületben az Axente Sever téren levő Roxin gyógyszerár

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craciun gyógyszerár

Az V. kerületben a Corvin gyógyszerár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Kozi

MŰSOR:

KEDD, AUGUSZTUS 8.

APOLLÓ: *Sohasem felejték el* (angol film)

CAPITOL: *A balga szív* (francia film)

CORSO: *A sakkmeister* (francia film)

SCALA: *Három kis ördög* (angol film)

Ibontott ház

Épít, egyéb építési anyagát és törmelékét elhelyezték a belvárosi forgalmas téren. A téglabokra táblát helyeztek: „Eladó!” És várják a vevőket, akiknek kedvük kerekedik ezektől a kétszáz esztendő tégláktól megvásárolni és blőlik új házakat építeni. Kérdés azonban, hogy ez meddig tart? A sok régi épületanyag ten akadályozza a kocsik és a gyalogosok mozgalmát, elállja egy csomó üzlet bejáratát. Úgy az üzletek most olyanok, mintha zárva lennének, mert nem közelíthetők meg. Minden-élela tetejére pedig a sok lebontott anyag pora hűdóan ott kering a téren. Talán az volna a helyes, ha ezt a sok régi anyagot olyan helyre áruoznák, ahol nincsen utjában a forgalom, és ott bocsátanák áruba.

Híres mesterhegedűt találtak Szatmáron. A hírről jelentik: A napokban érdekes és művelői értékű műkinces került napvilágra Szatmáron. Két esztendővel ezelőtt elhunyt Lezény János dr. ismert szatmári orvos és zenész, akinek hagyatékát most veszi át a rokona. Az orvos holmijának egy részét kamrában helyezték el, ahonnan előkerült egy hegedűmelyről kiderült, hogy egy eredeti Guarneri. A cremonai hegedű belsejében két címke van az egyik: „Josefus Guarneri, Fecit in Cremona, Anno 1724”, a másik papírlapon: „Recept: Pilát Pál Budapest, 1906” felirat áll. A hegedűt, — amelynek csodálatosan szép hangja van — a szakértők egymillió leire becsü-

FRISS TÖLTÉSŰ

E B E Gyógyvíz

érkezett!

Mélyen leszállított áron minden tételt szállítunk

ONASIU S. A.

Árványvíz-nyágykereskedés Telefon: 21—25

(—) ORVOSI HÍR. Dr. Junger Adalbert szatmári orvostól visszatért és újból rendel. I., Str. 10 Mai délután 9—1-ig és délután 4—7-ig.

— Sziam is csatlakozni kíván a kommunis-tenes blokkhoz. Londonból jelentik: Lapje-pek arról számolnak be, hogy Sziam hír sze-csalakozni kíván a kommunistaellenes moz-galmához.

— ERŐTELJES, VÉRMESES, KÖVÉR EMBE-TELJES reggelként éhgyomorra egy pohár ter-etes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz kiadós hál-ést biztosít, lényegesen előmozdítja az emészté-és anyagcserét s a vérkeringést az egész szerve-zen megélénkíti. Kérdezze meg orvosát.

— Beiktatták hivatalába a CFR új helye-vezérigazgatóját. Bucurestiből jelentik: Va-nap délután iktatták be a központi vezér-igazgatóságon a CFR új helyettes vezérigazga-tó, Sterie Enachescu ügyvédet. A beiktatási ké-pségen megjelent Macovei mérnök, a vasút-igazgatója, valamint több magasrangú CFR-vezető is. A jövőben Sterie Enachescu ügy-vezér, helyettes vezérigazgató irányítja az admi-isztrációs osztály ügyeit, amelyhez a személy-és jogügyi osztály, az egészségügyi és ellen-és igazgatóságok tartoznak. Sterie Enache-scu ügyvéd eddig a közmunka és közlekedési-ügyi osztály jogügyi osztályának volt a veze-tője.

— A RABLÓ LESZURTA VÉDEKEZŐ AI-ROZATAT. Bucurestiből jelentik: Vakmerő gyil-kező kísérlet történt vasárnap este a Mureseanu-utca 23 szám alatt levő Spiridon cukrászdában. Flo-ria Soricel ismert bandita behatolt a cukrász szobá-ba, amely az üzlet mellett van és ki akarta fosz-ni a szekrényt, a cukrászmester azonban észrevette és dulakodni kezdett ellenfelével, aki a padláson ke-szül elmenekült. A dulakodás hevében a bandita fejszéjével leszúrta a cukrászt.

— Az American Clipper utasokkal átrepül-és ácsant. Londonból jelentik: Az American Clipper nevű óceánjáró repülőgép megérkezett Southamptonba és első ízben repült át utasok-al az Atlanti Óceán. Az amerikai repülőgép-ostani utja során rekordot is javított, ameny-ében a New York—Southampton utat 24 óra alatt tette meg.

— A MOSZKVBÁBA UTAZÓ BOLGÁR PARLA-MENTI CSOPORT VEZETŐJÉNEK TÁVIRATA GAFENCU KÜLÜGYMINISZTERHEZ. Bucurestiből jelentik: Gafencu Grigore külügyminiszter az alábbi táviratot kapta a Románián keresztül Moszk-ába utazó bolgár parlamenti csoport vezetőitől. Markoff Ivántól, a bolgár képviselőház alelnökétől és Govodaroff Ivutól: — Azért az őszinte fogadta-tásért és szíves figyelemért, amelyben a román hatóságok részesítettek, kérjük fogadja őszinte há-lánknak megnyilvánulását.

— Újabb adományok a nemzetvédelmi alap-ra. Bucurestiből jelentik: A hadsereg felszerelé-sének alapjára újabban a következő adományok folytak be a nemzetvédelmi minisztériumba: Ra-casban-testvérek giurgiui fűrészerakata 10 ezer lei, Furdulescu Gheorghe pitesti nyugdíjas 500 lei, Cerbeanu Serban tecuci tanító 800 lei, aki az összeget az ottani izraelita iskola tanulóitól gyűj-tötte, a bucurestii „Gheorghe Lazar” fiúliceum növendékeinek gyűjtése 46.728 lei és a dorohoi kereskedő tanács 15.520 lei.

— Titkosok az adóellenőri vizsgák. Bucu-restiből jelentik: A pénzügyminisztérium szem-élyzetügyi osztálya az érdekeltek tudomására hozza, hogy a most folyó ellenőri és segéd-ellen-őri vizsgák titkossága feltétlenül biztosítva van. Amennyiben olyan módszer szerint járnak el, a mi teljesen lehetetlenné teszi, hogy a végző osz-tályozás előtt a jelölt neve ismertté váljon.

Jobb a börtönben

Néhány nappal ezelőtt az egyik kaliforniai börtön-ből megszökött három súlyosan elítélt fegyve-nő, köztük Velma West, egykori társasági hölgy, aki építészeti munkája miatt tölti életfogytiglani büntetését. A három nő egy kis penziónban húzó-dott meg. Páinkát szerették be és rengeteget ittak napokon át. A szökésüktől számított harmadik na-pon elfogták őket. Velma West, aki 11 évvel eze-lőtt, 20 éves korában került a börtönbe, kijelen-tette, hogy megbánta szökését, és szívesen tér vissza cellájába.

— Tizenegy évi börtön után az élet elviselhet-ten odakint, — mondta — minden olyan zajos és gyors. Tizenegy év alatt megszoktam a csendet és a mozdulatlanyságot. Ez alatt a tizenegy év alatt állandóan a szabadság után vágykoztam. Most megkötöttem a szabadságot és teljesen elég volt. Nem tudok többé beleilleszkedni az életbe. Csak azért örülök a háromnapos kirándulásnak, hogy legalább lehajtham magamat és egy rövid időre megfeledezhettem szerencsétlen sorsomról.

— KITÜNTETTEK A SAJTÓ MINISZTE-RIUM EGYIK VEZETŐJÉT. Az Országos parancs-nokság királyi rendelet alapján Catargi Micae'a asszonynak, a sajtó és propaganda minisztérium igazgatójának a „Straja Tari” érdemrend negyedik osztályú keresztjét adományozta.

— Óriási felhőszakadás egy olasz ipari vidé-ken. Milánóból jelentik: Vasárnap hatalmas fel-hőszakadás volt a Biella ipari vidéken, amely több helyen árvizet okozott. Több ipari üzemet elárasztott a víz, sőt Biella külvárosában is ele-pte a víz az utcákat, úgy, hogy lehetetlen a közlekedés. Az áradás következtében egy gyer-mek életét veszítette. A felhőszakadást hatalmas szélvihar előzte meg, amely szintén sok kárt okozott. A borzoli templomot villámcsapás ér-te. A Maggiore tó megáradt vízében két turis-ta életét veszítette.

A népszerűség átká

A népszerűségnek megvannak a határai. A közérdeklődés is igen kellemetlenné válhat, mint az a windsori herceg esete bizonyítja, aki épp a leg-utóbbi napokban panasszal fordult a cannesi read-erséghez. A windsori herceg nyaralója ugyanis a tenger partján egy csendes öbölben húzódik meg. Azonban ez az öböl egyáltalában nem csendes, amióta a herceg életépárjával ebben a kies villában lakik. Reggeltől késő estig több száz csónak ólako-dik a hercegi lak közelében, s a bennük üldögélő tu-risták állandóan a kastély életét figyelik. Akadnak köztük még olyanok is, akik távcsővel kémlelik a nyitott ablakokat, erkélyeket és kertet, így szegény Windsoriaknak nincsen egy nyugodt percük sem a toladó indiszkréción e szűnni nem akaró nagyvása-sában. Ezért a cannesi rendőrprefektusnál keresnek az ő nagy bajukban orvoslást. Nem hisztük azonban, hogy eredménnyel végződné panaszuk, mert a tenger mindenki számára szabad, ennek forgalmát meg a windsori herceg kedvéért sem lehet megszorítani. Nem marad valószínűleg más teendő hátra, mint a kást változtatni. Elkéltözni talán valami lovagvár-ra egy magános hegyre. De onnan meg talán repülő-gépről fogják őket meglesni a mai neveletlen, kö-z-kíváncsi toladói.

A világ legmagasab csuicsainak egyike — üvegszekerényben

A világ egyik legszebb hegye a Matterhorn. Mellette fekszik Zemat nevű község. Innen szoktak kiindulni a turisták, akik a veszedelmes hegyóriás megmászására vállalkozni mernek. Sok sikertelen kísérletezés után 1865-ben Edvard Whympernek si-került három társával megmászni a hegyet, bár a legmagasabb csúcsig nem jutottak el. Évekkel később M. F. Thyoly svájci fogorvos, a Svájci Al-pezi Egyesület elnöke nagy küzdelmek és veszed-ly-mek közben felkapaszkodott a csúcsra. Vakmerő kí-sérletét később megismételte és ekkor egy 20 cen-timéter hosszú és 25 centiméter széles szikladara-bot letört a csúcsról. Hogy a szikladarab csakugyan a Matterhorn legmagasabb csúcsáról való, ezt így a vezető, mint társai hitelesítették. Thyoly a szikladarabot nagy becsben tartotta, egy üvegszek-erényben őrizte. Az elnök a napokban meghalt s örö-köse a hegyesúcsot árverésre bocsátja. Alighogy a hirdetés megjelent, igen sokan jelentkeztek és így az örökösök remélhetik, hogy az emléket a hegy-mászó sport lelkes hívei tisztességesen megfizetik. Biznak abban, hogy az eladáshól befolyt összeggel törleszthetik a fogorvos után visszamaradt adó-ságokat.

(—) Orvosi hír. Dr. Sugár Mihály belgyó-gyász újból rendel. d. e. 10—12-ig és d. u. 3—4-ig. III. Metropolitan Metianu-ucca 6. Telefon 18—00 szám.

(—) Új híd épül a Józsefvárosban. A do-hánygyár melletti új Bega-hídnak a forgalom számára való átadása nemrég — mint megirtuk — megtörtént és a város most már egy újabb híd építésének tervével foglalkozik. A régi és rozoga híd helyébe, amely a Bratianu-uccában, a Horgony-palotával szemben van, új, modern híd kerül. A mostani híd mellett ideiglenes hi-dat építenek és az új elkészültéig a forgalmat azon bonyolítják le. Az ideiglenes híd felállításá után nyomban lebontják a régi hidat és megke-zdik az új híd építését.

Jó tanács

Egy clevelandi jótékonyági ünnepélyen — mint az mindenütt szokásban van — fiatal leányok és asszonyok serénykedtek az egyes sátrakban és kedves erőszakoskodással próbálták áruikat a kö-zönségnek eladni. Az egyik sátorban az elarusító csak egy borítékot kínált mindenkinek. A borítékon kívülről ennyi állott: „Kütnő tanácsot adok, a melynek kivétel nélkül mindenki hasznát veheti. Aki tanácsomat követi, lerakta meggazdagodásának alapköveit”. Az érdekes felirat sokakat kíváncsivá tett és egy fél dollárt emegvetek egy-egy bori-tékot. Amikor azután felbontották, a következő nyomtatott sorokat olvashatták: Soha ne vásárolj meg semmit, mielőtt alaposan meg nem vizsgá-ltad. Ha ezt a tanácsot már előbb követted volna, nem fizetsz egy fél dollárt egy borítékért, holott ezért az összegért legalább százszor ennyit kaphat-tál volna.

(—) A temesvári monopolhivatal új főnö-ke. Tone Stefan, a temesvári monopolhivatal eddigi főnökét, aki hét éven keresztül működött városunkban, Besztercére helyezték át. A temes-vári monopolhivatal új főnökévé Mitrofanovici Partenie eddigi lugosi monopolfőnököt nevezték ki, aki már át is vette hivatalát.

(—) Orvosi hír. Dr. Lampel Armand belgyógyász szabadságáról visszatért és újra ren-del. I. Eugen de Savoya-ucca 7. szám alatt.

(—) Gyász. Balogh Péterné, született Bar-ta Vilma, hetven esztendősen korában hirtelen meghalt. Gyászolják férje, testvérei, sógornói, sógorai és kiterjedt rokonsága. Temetése szer-dán, augusztus 9-én, délután négy órakor megy végbe a római katolikus vallás szertartása szer-int az erzsébetvárosi temető halottsházából.

(—) Józseffelváért. A leégett Józseffelva újjaépítésére tegnap Sz. I. olvasónk 100 leit juttatott lapunk kiadóhivatalába. Ezzel gyűj-tésünk a mai napig összesen 61.566 lei. A gyűj-tést tovább folytatjuk és minden egyes adományt a Déli Hírlapban nyugtázzunk.

Sok az elmebeteg

Angliában a napokban bizottság alakult azzal a céllal, hogy tervezet d legozzon ki az elmebete-g-küzdésre. A bizottság elnöke, lord Feversham rá-mutatott arra, hogy Angliában 105.000 elmebete-g-gyermeket tartanak nyilván. Számos új modern idegstanatóriumra volna szükség, mert a meglevő elmeegógyintézetek rosszak és már külső megjele-nésükben is olyan ridegek, hogy lesújtóan hatnak a betegekre.

KÖZGAZDASÁG

Ujabb 870 millió leit irányoztak elő utak javítására és új utak építésére

Ghelvegeanu közlekedésügyi miniszter nyilatkozata

Bucurestiből jelentik: Röviden már hírt adtunk a kormány új nagyarányú útépítési programjáról, a Hivatalos Lapban megjelent rendelet alapján. Ezt a munkatervet Ghelvegeanu közlekedésügyi miniszter a következőkben ismertette a sajtó képviselői előtt:

A kormány 1938 májusában nagy akciót kezdett az országutak modern átépítésére. E célból a kormány 800 millió leit hitelt bocsátott rendelkezésre, amelyet ugyanez év augusztusában 900 millió leire emelt. Az útépítési tevékenység azonban nem szorítkozhatott annak a munkatervnek a megvalósítására, amely 1185 kilométernyi országút javítását és 216 kilométernyi új út építését irányozta elő. Ezek a munkálatok, amelyek most folyamatban vannak és október végéig befejezést nyernek, csak kezdete a Románia úthálózatának javítására irányuló nagyarányú tevékenységben. Azért a minisztertanács jóváhagyott és Öfelsége a király szentesített egy újabb hitelnnyújtást 870 millió leire erejéig más útépítési munkálatok elvégzésére.

Ezeket a munkálatokat az 1939. 1940 és 1941. évi munkahadjaratok során fogják elvégezni a következő útszakaszokon.

1. A pitesti-craiovai országút ujjáépítése 117 kilométeres szakaszon.

2. A craiova-turnuseverini út ujjáépítése 109 kilométeres szakaszon.

3. A mehadia-lugos-temesvári országút ujjáépítése 172 kilométeres szakaszon.

4. A pitesti-campulungi országút ujjáépítése 50 kilométeres szakaszon.

5. A iasi-targulfrumosi országút ujjáépítése 43 kilométeres szakaszon.

6. Végleges hidak építése a brassó-kolozsvár-nagyvárad országúton a Barza, Sambata és Boru-patakok fölött, a ploesti-buzaui országúton a Nj-covani patak fölött és a brassó-segesvári országúton a Ghimbasel fölött.

7. Megrövidítik az építési szerződés határidejét a kolozsvár-nagyvárad országút egyes részeinek véglegesítésére és a bucarestii-urziceni országút építésére.

Ez a munkaterv illetve annak megvalósítása hivatalosan arra, hogy modernül átépített országutakkal kösse össze Pitesti, Craiova, Turnuseverin és Temesvár városokat, továbbá, hogy összekösse Iasi-t a bucarestii-cernovitzii műtárral, hogy összekösse a bucarestii-campulungit a bucarestii-pitesti műtárral, hogy befejezéshez juttassa a bucarestii-bras-

so kolozsvár-nagyvárad műutat, amely a london-stambuli nemzetközi út részét képezi s hogy végleges formába öntse azokat a fontos útvonalakon lévő hidakat, amelyeket eddig csak ideiglenesen szigeteltek el.

Az útburkolat rendszere az új hitelből végzendő munkálatoknál bizonyos mértékben különbözik attól a rendszertől, amelyet a jelenleg folyamatban levő munkálatok követnek. Míg ugyanis a múltban nyújtott 900 millió leies hitelből könnyű bitumenes útburkolatokat készítenek, az új hitelből ugyancsak könnyű bitumenes burkolatok készülnek, de nagyobb (makadam aszfalt) ellenállással s a helyszínen áthaladó útszakaszokon beton- és cementburkolatot fognak alkalmazni.

Miért választottuk ezt a rendszert?

Mindenekelőtt az volt a célunk, hogy a helyszínen átmenő útszakaszokon végleges megoldást találjanak a vasbeton-burkolatban, ami szép külsőt fog kölcsönözni azoknak az utaknak, amelyek mostanáig az év legnagyobb részében a sárral telt gödrök sorozata volt. Azokon az útszakaszokon, amelyeken nagy forgalom bonyolódik le, olyan burkolatot alkalmazunk, amely nem igényel állandó karbantartást. Ez annál is inkább szükséges, mert a munkaterv három évre készült, mint ahogy ugyancsak három évre van előirányozva a most nyitott hitel részleteinek folyósítása is.

A könnyű bitumenes burkolat rendszerét követik azokban az országokban is, amelyek méltán dicsekedhetnek kitűnő úthálózatikkal. Így Olaszországban az országutak 62,2 százaléka bitumenes burkolatu, Franciaországban az országutak 75 százalékát, Angliában az országutak 65 százalékát az úgynevezett könnyű, bitumenes rendszerrel modernizálták. Németország egész úthálózatának 34,4 százalékát olyan burkolattal látták el, amelynek anyagösszetételében a bitumen szerepel; Svédország pedig a közutak 53,69 százalékának modern átépítésénél a könnyű burkolás rendszerét követte.

Az előadottakból megállapítható, — fejezte be nyilatkozatát Ghelvegeanu miniszter, — hogy Románia azokat az országokat követi útépítési tevékenységében, amelyekben ez a kérdés a leghatékonyabb megoldásokat találta. A jármű-közlekedésre legalkalmasabb módon burkoljuk az utakat, szem előtt tartva a lehető legrövidebb idő alatt való megvalósítás, továbbá a tartósság és a lehető legkisebb költségközár parancsát.

Ez év végéig mestervizsgára jelentkezhetnek a munkakönyv nélküli iparosok

A munkaügyi minisztérium megállapította, hogy egyes vidékeken nagyon sok az olyan iparosok száma, akik nem rendelkeznek képesítési okirattal és ezek túlnyomó részének már évek óta műhely van. A minisztérium ezek részére utolsó alkalmat ad, hogy pótolhassák mulasztásukat és beszerezzék a foglalkozásuk gyakorlásához szükséges mesterkönyvet. Ennek érdekében módosították a törvény egyes szakaszait. A módosított törvény kivételesen megengedi, hogy 1939 december 31-ig mestervizsgára jelentkezhesse azok az iparosok, akiknek se mesterkönyvük, se munkakönyvük nincs, de igazolni tudják, hogy jelenleg munkaadók, valamint azt is, hogy 1936 április 30-án, amikor a szakmai képesítéséről és annak gyakorlásáról szóló törvény életbe lépett,

abban az iparágban, amelyet gyakorolnak, legkevesebb öt év óta működő műhelyük volt.

A megfelelő igazoló okmányokat a kereskedelmi és iparkamara, a pénzügyi szolgálat, valamint a társadalombiztosító intézet állíthatják ki. Ezeknek az okmányoknak mellékelve az érdekeltek kérvényt kell benyújtásnak a tartomány munkaügyi főfelügyelőséghez, a kerületi munkaügyi felügyelőséghez, vagy a legközelebbi munkaügyi alfelügyelőséghez.

Az iparengedélyeket a mesterkönyv megszerzése után bocsátják ki.

A munkaügyi minisztérium ismételt figyelmébe ajánlja az érdekelteknek, hogy ügyüket a leghatékonyabban rendezzék, mert mindazon műhelyeket, amelyek tulajdonosai 1939 december 31-ig nem rendelkez-

zik ügyüket, bezárják. Újév után általános ellenőrzés lesz az országban és ennek alapján ugyancsak bezárják és feloszlatták mindazokat az ipari műhelyeket, amelyek tulajdonosai nem rendelkeznek mesterkönyvvel és amelynek megszerzésére nincs is joguk, mert nem felelnek meg a törvény által előírt követelményeknek.

Az ezekbe a csoportokba tartozó iparosokat konstatóknak minősítik,

akik az iparágat hiányosan és nem szabályszerűen tanulták és akik törvénytelen úton jutottak az iparosársadalom körébe

Egy félel alatt 300 új vállalatot jegyeztek le Bucurestiben

A külföldi álapotokkal szemben kedvező a romániai piac helyzete

Az ismét feszültté vált nemzetközi helyzet Romániában is tartózkodásra készítette az üzleti életet, amely pedig éppen a nyár elején kezdett ismét lendülete jönni a tavaszi nagy stagnálás után. Ennek ellenére az „Argus” úgy értesült, hogy Romániában a vállalkozási kedv elég élénk most is. Iletékes helyen szerzett értesüléseire való hivatkozással a román közgazdasági lap azt írja, hogy 1939. január elsejétől augusztus else-

Változások a Buhusi-konzern vállalatainál

A Societatea pentru Industria Textilă Bucuresti-Bucuresti legutóbb tartott igazgató ülésén elnökké Tancred Constantinescut választották meg. Az igazgatóság megújította L. L. Gules vezérigazgató megbízását. A Buhudekelttségébe tartozó Noua Fabrică de Făbrică Azuga ezévi közgyűlése ratifikálta Grigore-nak, Virgil Mihailescunak és Al. Burgheler-igazgatóságba történt kooptálását. Az igazgatóság 50 millió leis részvényőke után nyereséseinek a kimutatott 5,238.544 leis nyereségből 6 százalékos bruttó osztalékot.

A Buhusi konzernhez tartozó Text. Ploesti rt., amely a Dorobantul posztógyár jufonódájából alakult tavaly külön részvénytársasággá francia tőkeérdekltség bevonásával, 50 millió leis tényleges alaptőke mellett 15 millió leis tiszta nyereséget mutatki.

A fővárosi „Saturn” gyapjuszövőde mely ugyancsak a Buhusi konzernhez tartozott, 1938. évi mérlegében 40 millió leis alaptőke lett 1 millió 298.714 leis tiszta nyereséget mutatki. A hitelezők, akik nagyrészt maguk a részvényesek, 137 és félmillió leis szerepelnek mérlegben. Ebben a tételben benne van Saturn által nemrég beolvasztott Sphinx posztógyári rt. adósságai is.

A részvények bemutatása perforálással

Az 1939. április 1-jei bélyegtörvény értelmében a részvénytársaságok megalakulástól számított 3 éven belül a részvények kincstárnak be kell mutatni perforálási bélyegzővel való ellátás miatt. Mint már megírta minisztérium később elfogadta azt az álláspontot, hogy a határidő 1939. április 1-től felfelé az említett kötelezettségeknek 1942. június 31-ig kell eleget tenni. Felmerült még kérdés, hogy tekintve, hogy csak az 1933. június 1. törvény rendelkez el, hogy a proporciós adó leróvása után a részvényeket a minimális ártámogatni kell, a perforálás teletesség vonatkoz-e olyan vállalatok amelyek már 1933. február 1. előtt befizelték a proporciós illetéket? E tekintetben a minisztérium elvileg elismeri, hogy a törvény és tekintetben sincs visszaható hatálya, mentességet esetéről-esetre kell kérvényezni természetesen akként, hogy a kérvények 1942. márciusa előtt elintézését nyerhessenek.

Közgazdasági hírek

A Sonametan földgázársaság kiegészítette tevékenységét. Többek között beavaszították Ni Malaxa mérnököt a fővárosi Malaxa-vasművek vállalatába a Resita-művek és más nehézipari vállalatok részvételével és vezetőjét.

Sajterjesztő állomás nyílt meg Constantanban üzem szellőztetési és hűtőberendezésének automatizálására a földművelésügyi minisztérium az Erdélyben dolgozó bucarestii „Danemarca” céggel kötött megállapodást. A munkálatok értéke 643.400 le.

A sepsiszentgyörgyi Klínger-szövőgyár részvényesek által kapott egy 500 lóerős Diesel-motor és kilowattos háromfázisú áramfejlesztő gép felállítására.

A fővárosi Löbel és Lindemann bútorgyári vállalat kereskedelmi rt. a napokban megtartott közgyűlése kimondta a felszámolást a júl. 31-én lezárta megállapodás. A mérleg szerint a vállalat egymillió és tőkéjével szemben a veszteség is egymillió le.

Eységes feltételek mellett bonyolítják le az exportörök a heremagkivitelt

Az évi heremagtermés — szakmai körök szerint — minőségű és eléri a tavalyi nívót, úgy mennyiség mint minőség szempontjából. Románia heremagtermelésének jelentős részét Németországba és más országokba exportálja, de más államok is vásárolnak heremagtermékeket. Az ideai jó heremagtermés értékesítésére a kereskedelem részéről már kezdődtek az előkészületek. Azok az exportörök, akik vittelek óta irányítják a heremagkereskedelmet, Trifoiu név alatt vásárló céget létesítettek, amely a temesvári Klein Vilmos Örkösei, a szatmári Samex és Frankl Mihály cégek, a nagyváradi Vág és Vámos cég, továbbá a kolozsvári Trifoiu cég vesz részt.

A vásárló szervezetén kívülálló cégek, amelyek elsősorban Németországba akarnak exportálni: Előlelyi Szász Gazdasági Egyesület, a medgyesi Mitrh cég, a temesvári Agraria, Dengl és Klein cég, a medgyesi Roth Károly cég, valamint a nagyváradi M. Hart cég a napokban szintén értekezleteket tarttak, amelyeken ezek a cégek kifejezésre jutottak ama véleményüket, hogy ez évben a Trifoiu cég közötti járjanak el a heremagvásárlások területén. Valószínű tehát, hogy a heremagexportációra az évben egységes feltételekkel fogják irányítani a heremagvásárlásokat.

Árfolyamok

HÉTFŐ, AUGUSZTUS 7.

Államhatalos árfolyamok. (Az első szám a vételi, a második az eladási jeleket). Holland forint 75.95 — belgas 24.01—24.36, angol font 662.40 — olasz lira 7.172—7.172, francia frank 3.72 — svájci frank 31.88—32.36. Ezekben az árfolyamok devizafelár is befigyelt. Dinár 2.898 — pengő 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

(=) GABONAARAK. (A Dengl és Kleinmann jelentése). A bányásági gabonapiacra megindult az újabb árak. A többi gabonafajtánál iránteslet lángha. A piaci árak a következők: új hetvenöt kilós 420, tengeri 415, korpa 350, búza 440, takarmányárpa 340, tavaszi árpa 370 — muharmag 400, tökmag 900, káposzta reepe 850 — péngő 600—700 lei százkilónként.

(=) Mezőgazdasági katasztert állít fel a kormány. A kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy a jövő év elején mezőgazdasági népszámlálást rendez az egész országban. A népszámlálási célja annak a megállapítása lesz, hogy milyen állapotban van a mezőgazdaság, hogyan alakult meg termelési ágazatok szerint, milyen viszonyok vannak a birtokok, miképpen vannak felosztva, milyen arányú a mezőgazdasági ingatlanok hozama, eladósodása. A kormányának nélkülözhetetlen szüksége van ezekre az adatokra, ezért tervezett földbirtok reformot kellőképpen megakadályozni és végre akarja hajtani. A mezőgazdasági népszámlálásra való előkészítő munkálatok már meg is kezdődtek.

(=) A só maximális ára. A nemzetgazdasági minisztérium az emberi használatra alkalmas só árát a következőképpen állapította meg: Ahol a CAM-lerakat: 2.70 lei, amelyhez az örült csomagolási járul: 0.30, a kicsinybeni csomagolás: 0.10 lei és az elárusítói haszon 0.50 lei, tehát 3.60 lei kilogrammonként. A lerakattól 100 km-t meg nem haladó távolságban lévő helységekre a fentiekhez 0.30 lei szállítási költség járul, tehát itt az ár 3.90 lei kg.-ként. A lerakattól 30 km-t meghaladó távolságban lévő helységekre a szállítási költség 0.40 lei, tehát ilyen helységekre a kicsinybeni ár 4 lei kg.-ként. Ahol helyi illetéket vetnek ki a sóra, az ár az illetékkel emelkedik. A kihágást elkövetők az árdátolás megállításáról szóló 1932. június 17-iki törvény és annak módosításait tartalmazó 1935. és 1937. évi törvények szerint büntetendők.

(=) Kanadának és Argentínának nagy buzaleségei vannak. A buzakonferencia előkészítő munkálatainak kitűnt, hogy az idén 560 millió bushell buzabehozatalra van szüksége a különböző államoknak. Argentína, Kanada, az Unió és Ausztrália mennyiségét nem számítva, a többi államok 125 millió bushell vithetnek ki. A bűntörvény arányt nem ismerik a most említett Argentínai államok természetesen pontos kiutatása hiányában, de tudott tény, Kanadának a szokottnál nagyobb exportmennyisége van, míg Argentínában olyan felesleg van, hogy az új termést nem bírják tető alá vinni, mert minden raktár telve van.

SPORTSEMÉNYEK

A kerületi ifjúsági atlétikai versenyek eredményei

Az ideai kerületi ifjúsági atlétikai versenyen hatvanöt versenyző jelent meg a Rapid, Electrica, UDR és a rékási sportegylet képviseletében. A gördülékeny verseny megrendezésért elsősorban is Belu Eugen dr. ligaelnököt illeti elismerés. A versenyen néhány figyelemreméltó eredmény is volt, a mely igazolja, hogy az ifjúsági atlétika kielőgítő módon fejlődnek. Az eredmények a következők:

100 m.: 1. Rosu (UDR) 11.2 mp. 2. Stoica, 3. Nacsa.
200 m.: 1. Rosu (UDR) 23.8 mp. 2. Stoica, 3. Nacsa.
400 m.: 1. Acsay (UDR) 54.5 mp., 2. Pavlovici (Electrica), 3. Krepil (Rapid).
800 m.: Acsay (UDR) 2 p. 11 mp., 2. Schaffer (Rapid) 3. Matasareanu (Rékás).
1500 m.: 1. Scovora (UDR) 4 p. 30 mp., 2. Mogosin (UDR), 3. Matasareanu (Rékás).
3000 m.: 1. Scovora (UDR) 9 p. 57 mp., 2. Mogosin (UDR).
110 m. gátfutás: 1. Nacsa (Rapid) 17 mp., 2.

Minius (Electrica), 3. Rónai (UDR).
400 m. gátfutás: 1. Nacsa (Rapid) 68.4 mp., 2. Krepil (Rapid), 3. Roxin (Rékás).
Súlydobás: 1. Forgács (Rékás) 12.33 m., 2. Nacsa (Rapid), 3. Corcodel (UDR).
Gerelyvetés: 1. Kiri (UDR) 41.47 m., 2. David (Rékás), 3. Eberlein (Electrica).
Távolgrás: 1. David (Rékás) 5.99 m., 2. Kohunitz, 3. Kiri (UDR).
Diszkoszvetés: 1. Forgács (Rékás) 35 m., 2. Rónai (UDR), 3. Krepil (Rapid).
Mágasugrás: 1. David (Rékás) 160 cm., 2. Winkelhofer (Rapid), 3. Roxin (Rékás).
Hármasugrás: 1. David (Rékás) 11.71 m., 2. Fac (UDR), 3. Eberlein (Electrica).
Rúdugrás: 1. Dragomir (Rékás) 320 cm., 2. Fac (UDR), 3. Kohunitz.
Kalapácsvetés: 1. Forgács (Rékás) 31 m., 2. Roxin (Rékás), 3. Minius (Electrica).
Svéd staféta: 1. UDR 2 p. 13 mp., 2. Rapid, 3. Rékás.

Meglopták Kiss György futóbajnokot

A román atléták a napokban tértek vissza a klagenfurfi nemzetközi versenyekről és mind-egyikük hazafelé igyekezett. Kiss György, aki a legjobb eredményeket érte el a versenyen, a brassói állomáson jegyett váltott Sepsiszentgyörgyre. Miután a jegyet megváltotta, megdöbbenve vette észre, hogy azt a bóröndjét, amelyben

érmek, nyerepméltványai, valamint a klagenfurfi versenyen nyert serleg volt, ismeretlen tettesek ellopták.

A lelkiismeretlen tolvaj tulajdonképpen lezavesebb emléktárgyaitól fosztotta meg a kiváló atlétát, aki azonnal jelentette a lopást a rendőrségnek. Átvizsgálták a brassói állomáson vesztelő három személyvonatot is, azonban egyetlenre nem sikerült a tettesek kiletét felderíteni.

Foto Sport-Optik

Fotolaboratorium
„Agfa”, „Kodak” és „Voigt-
länder” gépek és filmek.

A. M. Mülley

Timisoara 1.,
Strada Solderer 11.

Hum s visszatér a Venushez?

Bucurestiből jelentik: Ismeretesek azok a körülmények, amelyek között Humis, a Venus kitűnő középcsatára „eltávozott” egyesületétől és visszatért Görögországba. Humis természetesen nem szerepelhetett sem régi egyesületében az Ethnikosban, sem pedig másutt, miután a Venus csak 530 ezer leier lett volna hajlandó a játékosát kiadni, annyit azonban nem tudtak fizetni Humisért. A szökött futballista a napokban levelet írt egyik bucurestii barátjának, amelyben kijelentette, hogy szeretne visszatérni Bucurestibe és kérte, hogy egyenesse útját a Venusnál. Humis bucurestii barátja eljuttatta a levelet a Venus egyik vezetőjéhez, aki kijelentette, hogy szívesen látnák, ha Humis visszatérne. Természetesen az egyelőre a Humis egyik vezetőjének magánvéleménye és kérdése, hogy a Venus egész vezetősége hajlandó lenne Humist visszafogadni. Tekintettel arra, hogy Humist a Venus ma is kitűnően tudná használni, valószínűnek látszik, hogy a Venus legközelebbi vezetőségi ülésén olyértelmű határozatot hoznak majd, hogy megbocsátanak a megtört bűnösnek. Ezzelben lehetséges, hogy Humis már az első bajnoki mérkőzésen ismét megjelenik a Venus csapatában.

Prasszler csak 100 ezer lei óvadék ellenében hajlandó visszatérni a Juventusba. Prasszler Gyula, a fővárosi Juventus tehetséges válogatott játékos, értesítette egyesületét, hogy csak abban az esetben tér vissza szabadságáról, ha óvadékképpen a fizetésére, letétbe helyeznek 100 ezer leit.

BARATSÁGOS MÉRKÖZÉSEK. Kolozsvár: Echo — Victoria 3:2 (1:1). Aranyosgyéres: Solronyipar — Haggibor 7:0 (2:0).

A magyar csapat nyerte a magyar-francia uszóversenyt

Párisból jelentik: A magyar — francia uszóviadalt a magyar csapa nyerte meg. A részletes eredmények a következők: 4×200 méteres gyorsúszó staféta 1. Magyarország 9:21.8 mp. 2. Franciaország 9:22.3 mp. Magyarország — Franciaország vízpoló 4:0 (4:0). A gólokat Kislégi dobta. 100 méteres hátúszás: 1. Wint francia 1:1.9 mp. 2. Lengyel magyar 1:14.2 mp. 100 méteres gyorsúszás: 1. Körösi magyar 1:1.4 mp. 400 méteres gyorsúszás: 1. Gróf magyar 5:4.2 mp. 200 méteres mellúszás: 1. Angyal 2:46.5 mp. A magyar úszó és vízpoló csapat Párisból Lissabonba utazott.

A brassói atlétikai versenyek eredményei

Brassóbol jelentik: Vasárnap kezdődtek meg az atlétikai staféta-bajnokságok, valamint a maratoni bajnoki verseny, amelyek eredményei a következők:

Maratoni futás: 1. Gáll 2 óra 54 p. 26 mp. 2. Tartareanu 2 óra 57 p. 39.4 mp. 3. Savoiev 3 óra 09 p. 33 mp.
4×400 méteres staféta: 1. Venus 3 p. 36.6 mp. ifj. rekord, 2. Stadiul Roman 3 p. 39.8 mp., 3. Viforul Dacia 3 p. 44.1 mp.
4×800 méteres staféta: 1. Viforul Dacia 8 p. 26.1 mp. orsz. rek., 2. Stadiul Roman 8 p. 49.8 mp., 3. Venus 5 p. 55 mp. ifj. rek.
4×100 m.: 1. Venus 44.6 mp., 2. Viforul Dacia 46.6 mp.
Dekatlón: Az első nap után Voicescu 3088 pont, Csáklány 2076 pont, 3. Kreisel 3043 pont. 11 induló.

Októberben játszik a Dynamo Bucurestiben. A Venus nem adta fel a reményt, hogy a moszkvai bajnokcsapatot, a Dynamot vendégül ne láthassa és a tárgyalások tovább folynak a szovjetorosz csapattal. Valószínűnek látszik, hogy augusztusban már nem kerül sor az orosz vendégjátékára és így a Dynamo aligha- zomban októberben játszik két vagy három mérkőzést Bucurestiben.

Spielmann és Bonatiu az UDR-hoz szerződtek. Az Univerul Sport jelentése szerint két nagyváradi játékos és pedig Spielmann, akivel kapcsolatban a Venust is emlegették, valamint Bonatiu, Resicán tartózkodnak és az UDR-hoz szerződnek le.

Csak márciusban jöhet angol edző a szövetséghez. Bucurestiből jelentik: Belga lapjelentések szerint a belga szövetség is angol edzőt kért Mr. Roustól, az angol futballszövetség főtájtikárától. Az angol szövetség főtájtikára a belgáknak adott válaszában közölte, hogy az edzőiskola tanfolyama 1940. márciusában ér véget és ekkor szívesen küld angol edzőt Belgiumba. Tekintettel arra, hogy az FRFA is kért angol edzőt a szövetség részére, valószínű, hogy Bucurestibe is csak jövő év márciusában jöhet az angol edzőiskola egyik sikeresen végzett növendéke.

KAC — III. KER. TVE 3:2. A magyar amatőr első ligába a KAC csapata jutott be.
A KISPEST SIKERES SZEREPLÉSE PÁRISBAN. Párisból jelentik: Kispeszt — Red Star Páris 3:2. A Kispeszt csapata nagy küzdelemben győzte le a kitűnő francia együttest.

Érzi, hogy öregszik...

Veséi rendetlenül működnek és mind gyakrabban vannak reumás rohamai.

Az Urodonal rövid idő alatt legyőzi miedzt, mert ez a tulajdonképeni általános fertőtlenítő szer. Eltávolítja az összes mérgező lerakódásokat, gyökeresen megtisztítja a szerveket és helyreállítja normális működésüket.

Az Urodonal eredményes hatást fejt ki az artrizmus összes megnyilvánulásainál, reuma, köszvény, zsába neuralgikus fájdalmak, megrén stb eseteiben. A kúra egyszerű: egy kávéskanálnyi Urodonal kevés vízben minden este.

URODONAL

ERŐSÍTI A SZERVEZETÉT

Kapható: gyógyszerárakban, és drogeriákban

CHATELAIN KESZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRIA

A jugoszláv kormány a magyar-jugoszláv jóviszony kimélyítését célozza

Belgrádból jelentik: Czetkovics jugoszláv miniszterelnök, aki Bledben nyaral, beszélgetést folytatott egy jugoszláviai magyar újságíróval és elmondotta, miként vélekedik a jugoszláviai magyarság helyzetéről. A miniszterelnök ezeket jelentette ki:

— Ha a jugoszláviai magyarság lojális magatartást tanusít, akkor minden rendben van. Elvárjuk a magyar kisebbség határozott állásfoglalását.

A hírlapiró ezután közvetítette a szabadkai magyarságnak azt a kérelmét, hogy a miniszterelnök rendelje el a magyar olvasókör újbóli megnyitását. Czetkovics miniszterelnök erre vonatkozólag a következőket mondotta:

— A jugoszláv-magyar jóviszony kimélyítésének érdekében igyekszünk minden kívánságnak eleget tenni és ezért ezt a problémát is meg fogjuk vizsgálni.

A belpolitikára vonatkozólag a miniszterelnök nyilatkozata így hangzott:
— A horvát kérdés megoldása a jugoszláv kormány első és legfontosabb belpolitikai problémája, ami ezidőszereint teljes mértékben igénybe veszi a kormányzat működését.

Taft elkészül az elnökválasztásra

Newyorkból jeleltik: Taft Robert szenátor, aki bejelentette, hogy a jövő évi elnökválasztásra jelöltséget vállal, közölte az újságírókkal, hogy ha elnöké választják, első feladata lesz a Rooseveltt-rendszer gyökeres megváltoztatása.

Rádió

KEDD, AUGUSZTUS 8.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartás-egészségügyi tanácsadó. 12: Hanglemezek. Időjelzés, sporthírek 13.05: Hangverseny. 14: Rádió újság. 15.10: Aktualitások. 19: Időjelzés-járásjelentés. 19.02: Irodalmi krónika. 19.15: Hangverseny. 20.35: Viola hangverseny. 22: Rádió újság. 22.15: Táncelemezek. 22.30: Hangverseny. 23: Rádió újság. 23.15: Hangverseny. Francia és angol nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. Hangverseny. 13.40: Hírek. 13.55: Hangverseny. 14.30: Időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.20: Előadás. 17.55: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Hírek. 18.35: Zenekari hangverseny. 19.50: Felolvasás. 20.15: Hírek. 20.25: Hanglemezek. 20.55: Felolvasás. 21.30: Szalonzene. 22.40: Hírek időjárásjelentés. 23: Cigányzene. 23.40: Hírek. 24: Katona. Olasz, angol és francia nyelven. 24: Katona.

Budapest II. 19.30: Előadás. 20.25: Mezőgazdasági hírek. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22: Időjárásjelentés.

SZERDA, AUGUSZTUS 9.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartás-egészségügyi tanácsadó. 12: Hanglemezek. Időjelzés, sporthírek. 13.05: Hangverseny. 14: Zenekari hangverseny. 14.10: Rádió újság. 14.30: Aktualitások. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.15: Művészeti krónika. 19.17: Hanglemezek. 20: Előadás. 20.15: Spanyol dalok hanglemeze. 20.30: Zongora hangverseny. 21: Hanglemezek. 22: Rádió újság, sporthírek. 22.15: Táncelemezek. 22.30: Hanglemezek. 23: Rádió újság. 23.15: descu Victor hangversenyez. 23.45: Német nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Előadás. 12: Balalajkazené. 13.40: Hírek. 14.30: Postás. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfélsóra. 17.45: Időjelzés-járásjelentés, hírek. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.10: Szalonzene. 19.20: Felolvasás. 19.50: Hangverseny. 20.15: Hírek. 20.30: Cigányzene. 21.10: Mióka. Hangjáték négy felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Operaszerekek. 23.40: Hírek német, olasz, angol francia nyelven. 24.30: Cigányzene.

Budapest II. 20.30: Előadás hanglemezekkel. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 21.55: Előadás. 22: Táncelemezek. 23.05: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személy apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetés két felvezet. I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Ti volj mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a, Telefon: 45—13.

Állást keres
Iszapnának menne 47 éves, földműves iskolát végzett, nős gyermektelen férfi. Cím: Béres Dániel III., Str. Victor Babes 4 földszint (Kiss Márton péknél). 1065
Felsőkereskedelmi végzett igen szép írással, volt könyvelő, ügyvédi irodában, vagy füzletben írnci állást vállal. Szíves megkeresések Györfy Boldizsár III., Str. Brancoveanu 35. 1066
Étel hordást, vagy más könnyebb munkát vállal középkorú nő. Cím Freidorf XXVI. uca 21. 1055
Dívtiszalomban, vagy varrodában tanonc állást keres 14 éves, egy gimnáziumot végzett leány. Cím Meinhardt Rózi II., Str. Cermena 12. 1135

Középkorú férfi román, magyar, német, angol, francia nyelvismerettel állást keres. Cím Komesz Mátyás Freidorful-Nou XII. uca 55. 1124
Raktárnoki, pénztárnoki, vagy más bizalmi állást szerény fizetéssel vállalnék. Kaucióval rendelkezem. Esetleg kisebb üzemhez, vagy üzletbe betársulnék. Cím a kiadóban. 1199
Irodai gyakorlatom hét év. Foglalkozást keresek. Kiss Lajos Fratelia I. 26. 1034
Oktatás
Okleveles középiskolai tanárnő privátórákat ad német, angol, francia, latin, görög, román és magyar nyelvből, továbbá stenografiából a 3 hazai nyelvben. III., Bulev. Carol 7. II. em. 9 ajtó. 1155

Pótvizsgára lelkiismeretesen előkészítetek, elsősorban román nyelv és irodalom, történelem, földrajz, és francia nyelv, és irodalomból. Eddigi eredmények garantálják a sikert. Cím I., Bulev. Reg. Maria 3. II. em. 6. Telefon: 18—41. 1070
Alkalmazás
Munkásleányka, 12—13 éves könnyű kézimunkára felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 1064
Lakás
Kétszobás lakást összes mellékhelyiségekkel a II. kerület elején, vagy az I. kerület villanegyedében november 1-re keresek. Cím a kiadóban. 1499

Bütorozott szoba fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással azonnalra kiadó. IV., Str. Mircea Voda 3. 1039
Lakás modern 3 szobás, terraszos lakás, új házban november 1-re kiadó. II., Str. Titu Maiorescu 22/a. 1211
Garzonlakás egy nagy szobával fürdőszobával teakonyhával és központi fűtéssel kerestetik szeptember 1-re a Rózsakertnél, vagy a Diaconovici Loga környékén. Cím a kiadóhivatalban. 1212
Kétszobás modern lakás november 1-re bére kerestetik. Lehetőleg a II. kerület elején, vagy az I. kerület villanegyedében. Címetek kérem szeptember 1-ig leadni a kiadóban. 1410
Hirdessen a Déli Hírlap-ban

Nyomatja a „HIRLAP“ tipografis și editura S. i. n. e. Arad